

Ειδική έκθεση

Συστήματα αξιολόγησης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα παρακολούθησης της EuropeAid

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Τηλ +352 4398-1

E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014

ISBN 978-92-9207-013-7
doi:10.2865/44807

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Luxembourg

Ειδική έκθεση

Συστήματα αξιολόγησης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα παρακολούθησης της EuropeAid

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4,
δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

Σημεία

Γλωσσάριο και συντομογραφίες

I–VII Σύνοψη

1–10 Εισαγωγή

2–5 Πλαίσιο αξιολόγησης της Επιτροπής

6–10 Συστήματα αξιολόγησης και παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων (ROM) της EuropeAid

11–13 Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

14–64 Παρατηρήσεις

14–22 Συνολικά, οι λειτουργίες αξιολόγησης και ROM είναι καλά οργανωμένες, ωστόσο η EuropeAid θα μπορούσε να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στην αποδοτική χρήση των πόρων

15–17 Υπάρχει ορθή κατανομή αρμοδιοτήτων, αλλά ανεπαρκής επίβλεψη των αξιολογήσεων των προγραμμάτων

18–22 Η EuropeAid δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη την αποτελεσματική χρήση των πόρων

23–52 Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid δεν διασφαλίζουν επαρκώς συναφείς και αξιόπιστες διαπιστώσεις

24–31 Υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες στην επιλογή των αξιολογήσεων των προγραμμάτων, καθώς και στην έγκαιρη ολοκλήρωσή τους

32–38 Οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και των ROM δεν εφαρμόζονται με συνέπεια

39–52 Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα

53–64 Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid δεν διασφαλίζουν τη μέγιστη αξιοποίηση των διαπιστώσεων που διατυπώνονται

54–58 Δεν υφίστανται κατάλληλοι μηχανισμοί παρακολούθησης της συνέχειας που δίνεται στις διαπιστώσεις

59–64 Οι διαπιστώσεις των αξιολογήσεων και των ROM διαδίδονται ευρέως, με εξαίρεση τις αξιολογήσεις προγραμμάτων

65–70 Συμπεράσματα και συστάσεις

- Παράρτημα I — Σύστημα βαθμολόγησης ROM
- Παράρτημα II — Κατάσταση των εγγράφων προγραμματισμού που εξετάστηκαν
- Παράρτημα III — Κατάσταση των συμφωνιών χρηματοδότησης που εξετάστηκαν
- Παράρτημα IV — Κατάσταση των αξιολογήσεων που εξετάστηκαν
- Παράρτημα V — Κατάσταση των ROM που εξετάστηκαν
- Παράρτημα VI — Κατάσταση των αντιπροσωπειών που απάντησαν στην έρευνα

Απαντήσεις της Επιτροπής

Αντιπροσωπείες της ΕΕ: Η ΕΕ εκπροσωπείται από 139 αντιπροσωπείες και γραφεία της ΕΕ ανά τον κόσμο, τα οποία παρουσιάζουν, διευκρινίζουν και υλοποιούν τις πολιτικές της (π.χ. την πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας), αναλύουν και υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις πολιτικές και τις εξελίξεις στις χώρες στις οποίες είναι διαπιστευμένα, και διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο της εντολής τους.

Αποτέλεσμα: Ο εν λόγω όρος καλύπτει:

- τις υλοποιήσεις, οι οποίες προκύπτουν ή επιτυγχάνονται με τους πόρους που διατίθενται σε μια παρέμβαση (π.χ. επιχορηγήσεις σε γεωργούς, μαθήματα επιμόρφωσης σε ανέργους, κατασκευή οδικού δικτύου),
- τα επακόλουθα, ήτοι τις άμεσες μεταβολές που επιφέρει η παρέμβαση (π.χ. βελτιωμένη προσβασιμότητα σε κάποια περιοχή χάρις στην κατασκευή δρόμου, ασκούμενοι οι οποίοι βρήκαν απασχόληση), και
- τον αντίκτυπο, ήτοι τις περισσότερο μακροπρόθεσμες κοινωνικοοικονομικές συνέπειες, άμεσες ή έμμεσες, θετικές ή αρνητικές, οι οποίες είναι δυνατό να παρατηρηθούν έπειτα από κάποιο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης.

Δημοσιονομικές προοπτικές: Πολυετές πλαίσιο δημοσιονομικού σχεδιασμού το οποίο θέτει τα όρια για τις δαπάνες της ΕΕ. Οι προτεραιότητες που έχουν καθοριστεί για τις πολιτικές της ΕΕ τίθενται υπό δημοσιονομικούς όρους, αποτελώντας παράλληλα ένα μέσο δημοσιονομικής πειθαρχίας και σχεδιασμού. Οι τρέχουσες δημοσιονομικές προοπτικές καλύπτουν την περίοδο από το 2014 έως το 2020, ενώ οι προηγούμενες αφορούσαν την περίοδο από το 2007 έως το 2013.

Δημοσιονομική στήριξη: Η εν λόγω μέθοδος παροχής βοήθειας περιλαμβάνει τη μεταφορά κονδυλίων από εξωτερικό οργανισμό χρηματοδότησης στο δημόσιο ταμείο της χώρας-εταίρου. Η διαχείριση των κονδυλίων που μεταφέρονται κατ' αυτό τον τρόπο πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες προϋπολογισμού του αποδέκτη. Τα προγράμματα δημοσιονομικής στήριξης περιλαμβάνουν, συνήθως, μέτρα δημιουργίας ικανοτήτων προκειμένου να ενισχυθεί η χάραξη πολιτικής και η διαχείριση στις χώρες-εταίρους, καθώς και να προωθηθεί ο διάλογος σχετικά με τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τα αποτελέσματα των εθνικών και τομεακών πολιτικών.

Διαπιστώσεις της αξιολόγησης: Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης, ο εν λόγω όρος καλύπτει τα συμπεράσματα, τις συστάσεις και τα διδάγματα που αντλούνται από την αξιολόγηση.

Έκθεση αξιολόγησης δυνάμει του άρθρου 318: Σύμφωνα με το άρθρο 318 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή οφείλει να «υποβάλλει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ένωσης βασισμένη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί.» Η έκθεση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/smart-regulation/evaluation/documents_el.htm

Έκθεση για τη διαχείριση της εξωτερικής βοήθειας: Το κύριο έγγραφο αναφοράς των αντιπροσωπειών της ΕΕ προς την EuropeAid, με την υποχρέωση να κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων (ΕΕΔ): Στην εν λόγω έκθεση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν και οι πόροι που χρησιμοποιήθηκαν από τη Γενική Διεύθυνση. Πρόκειται για τον «καθρέπτη» του ετήσιου προγράμματος εργασίας. Επίσης, είναι μια έκθεση διαχείρισης του γενικού διευθυντή προς την Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως κύριου διατάκτη όσον αφορά τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η έκθεση κοινοποιείται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/atwork/key-documents/index_el.htm

Ετήσια έκθεση σχετικά με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την εξωτερική βοήθεια και την εφαρμογή τους: Η εν λόγω έκθεση πρέπει να καταρτίζεται βάσει των κανονισμών για τη θέσπιση των χρηματοδοτικών μέσων που αφορούν την εξωτερική βοήθεια της ΕΕ και υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Πρόκειται για έκθεση που αφορά την επίτευξη των στόχων του εκάστοτε χρηματοδοτικού μέσου, με βάση δείκτες και μετρήσεις των παραγόμενων αποτελεσμάτων και της αποδοτικότητας των αντίστοιχων μέσων. Η έκθεση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/europeaid/node/44395_en?language=el

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ): Η τράπεζα της ΕΕ. Ανήκει στα κράτη μέλη της ΕΕ και εκπροσωπεί τα συμφέροντά τους. Συνεργάζεται στενά με άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ για την εφαρμογή της πολιτικής της. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο πολυμερή δανειολήπτη και δανειστή παγκοσμίως. Πλέον του 90 % των δραστηριοτήτων της επικεντρώνεται στην Ευρώπη, ενώ παράλληλα υποστηρίζει τις εξωτερικές και αναπτυξιακές πολιτικές της ΕΕ.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ): Η ΕΥΕΔ κατέστη λειτουργική τον Δεκέμβριο του 2010 βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας. Στις δραστηριότητές της περιλαμβάνεται η προετοιμασία, από κοινού με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, των αποφάσεων που αφορούν τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε κάθε χώρα και κάθε περιφέρεια, στο πλαίσιο του κύκλου προγραμματισμού για τα περισσότερα μέσα εξωτερικής δράσης.

Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ): Τα ΕΤΑ αποτελούν το κύριο μέσο της ΕΕ για την παροχή βοήθειας για την αναπτυξιακή συνεργασία στα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (κράτη ΑΚΕ), καθώς και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η συμφωνία εταιρικής σχέσης, η οποία υπεγράφη στην Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 με εικοσαετή διάρκεια ισχύος, συνιστά το τρέχον πλαίσιο των σχέσεων της ΕΕ με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ. Κύριος στόχος της είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας. Τα ΕΤΑ χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη της ΕΕ και διέπονται από δικούς τους δημοσιονομικούς κανονισμούς, ενώ η διαχείρισή τους ασκείται από την Επιτροπή, εκτός του πλαισίου του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ.

Κλιμάκιο εσωτερικού λογιστικού ελέγχου: Μονάδα μιας γενικής διεύθυνσης της Επιτροπής, η οποία αναφέρεται απευθείας στον γενικό διευθυντή. Καθήκον της είναι η παροχή ανεξάρτητης διασφάλισης σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών της γενικής διεύθυνσης.

ΟΟΣΑ/ΕΑΒ: Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας — Επιτροπή στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) η οποία ασχολείται συγκεκριμένα με την αναπτυξιακή βοήθεια.

Χρηματοδοτικά μέσα: Κανονισμοί που συνήθως εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Παρέχουν την αναγκαία χρηματοδότηση για τη στήριξη της πολιτικής της ΕΕ. Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ στηρίζεται από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα.

EuropeAid: Εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid είναι αρμόδια για τα ακόλουθα:

- χάραξη της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ και καθορισμός των τομεακών πολιτικών στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας,
- κατάρτιση του πολυετούς προγραμματισμού των μέσων εξωτερικής βοήθειας, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ),
- ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών όσον αφορά την αναπτυξιακή συνεργασία και την εξωτερική εκπροσώπηση της ΕΕ στον λόγω τομέα.

I

Εντός του αποκεντρωμένου οργανωτικού πλαισίου της Επιτροπής, η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid (EuropeAid) καθιέρωσε το δικό της πλαίσιο λογοδοσίας αποτελεσμάτων, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την αναφορά σχετικά με τις δραστηριότητές της. Η παρούσα έκθεση εξετάζει δύο από τα βασικά στοιχεία του εν λόγω πλαισίου, τις αξιολογήσεις και την παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων (ROM). Η αξιολόγηση είναι η συστηματική και αντικειμενική εκτίμηση εν εξελίξει ή ολοκληρωμένων προγραμμάτων ή πολιτικών, του σχεδιασμού, της υλοποίησης και των αποτελεσμάτων τους. Η ROM είναι μια τυποποιημένη εξωτερική ανάλυση, με ειδικό αντικείμενο την εξωτερική βοήθεια, σχεδιασμένη έτσι ώστε να διερευνά τις επιδόσεις των προγραμμάτων. Ο κύριος σκοπός των εν λόγω τμημάτων του πλαισίου λογοδοσίας είναι η βελτίωση της υλοποίησης των εν εξελίξει προγραμμάτων και ο σχεδιασμός μελλοντικών προγραμμάτων και πολιτικών μέσω της ανατροφοδότησης και των διδαγμάτων, καθώς και η παροχή βάσης για λογοδοσία.

II

Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid δεν είναι επαρκώς αξιόπιστα.

III

Συνολικά, οι λειτουργίες αξιολόγησης και ROM της EuropeAid είναι καλά οργανωμένες, ωστόσο σημειώνεται έλλειψη συνολικής επίβλεψης των δραστηριοτήτων αξιολόγησης των προγραμμάτων. Επιπρόσθετα, δεν δίνεται επαρκής προσοχή στην αποδοτική χρήση των πόρων που διατίθενται για τις αξιολογήσεις και τις ROM.

IV

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM δεν διασφαλίζουν επαρκώς τη διατύπωση συναφών και αξιόπιστων διαπιστώσεων. Τα σχέδια αξιολόγησης των προγραμμάτων βασίζονται σε ανεπαρκώς σαφή κριτήρια προτεραιότητας. Δεν υφίσταται σύστημα παρακολούθησης για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση συχνών αποκλίσεων από αυτά τα σχέδια αξιολόγησης. Οι διαδικασίες ελέγχου ποιότητας δεν υλοποιούνται με συνέπεια όσον αφορά τη ROM και τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων.

V

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM δεν διασφαλίζουν τη μέγιστη αξιοποίηση των διαπιστώσεων, δεδομένου ότι δεν υφίστανται κατάλληλοι μηχανισμοί παρακολούθησης της συνέχειας που δίνεται σ' αυτές, καθώς και της διάδοσής τους.

VI

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα εξαιτίας της έλλειψης σαφώς προσδιορισμένων στόχων και δεικτών, της περιορισμένης αναλογίας εκ των υστέρων αξιολογήσεων και ROM και των εγγενών περιορισμών στη μεθοδολογία αξιολόγησης της δημοσιονομικής στήριξης. Οι παράγοντες αυτοί περιορίζουν σημαντικά την ικανότητα της EuropeAid να παρέχει στοιχεία για τα πραγματικά αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί.

VII

Το Συνέδριο διατυπώνει συστάσεις σχετικά με την αποδοτική χρήση των πόρων που αφορούν την αξιολόγηση και τη ROM, την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και την παρακολούθηση των αξιολογήσεων, την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου ποιότητας, την επίδειξη των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων, την παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται στις διαπιστώσεις των αξιολογήσεων και της ROM, καθώς και τη διάδοσή τους.

01

Στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής και πολιτικής συγκυρίας, είναι ακόμη περισσότερο αναγκαίο η Επιτροπή να διασφαλίζει και να επιδεικνύει ότι τα κονδύλια της ΕΕ χρησιμοποιούνται με οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέδειξαν την ανάγκη ύπαρξης σαφέστερης εικόνας των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται¹ όσον αφορά τους κύριους στόχους της ΕΕ. Οι πληροφορίες για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα μπορούν να αποκτηθούν αποκλειστικά στο πλαίσιο λογοδοσίας αποτελεσμάτων το οποίο περιλαμβάνει τρία στοιχεία: την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την αναφορά.

Πλαίσιο αξιολόγησης της Επιτροπής

02

Η αξιολόγηση είναι η συστηματική και αντικειμενική εκτίμηση εν εξελίξει ή ολοκληρωμένων προγραμμάτων ή πολιτικών, του σχεδιασμού, της υλοποίησης και των αποτελεσμάτων τους. Κύριος σκοπός είναι να εξακριβωθεί κατά πόσον επιτεύχθηκαν οι στόχοι και να διατυπωθούν συστάσεις για τη βελτίωση των μελλοντικών παρεμβάσεων προκειμένου να παρέχεται υποστήριξη στη λήψη αποφάσεων της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

03

Η αξιολόγηση είναι απαραίτητη για τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των παρεμβάσεων της ΕΕ, καθώς και για την ενίσχυση της διαφάνειας και της δημοκρατικής λογοδοσίας. Αυτό υπογραμμίζεται στο άρθρο 318 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ορίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να υποβάλλει ετησίως έκθεση αξιολόγησης προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σχετικά με τα οικονομικά της Ένωσης βάσει των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί (έκθεση αξιολόγησης βάσει του άρθρου 318). Όσον αφορά τις τρεις πρώτες εκθέσεις που κατόρθωσε η Επιτροπή, τον Φεβρουάριο του 2014, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο² επισήμανε ότι δεν παρείχαν σαφή εικόνα προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τον πραγματικό βαθμό στον οποίο επιτεύχθηκαν οι βασικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

04

Το πλαίσιο αξιολόγησης της Επιτροπής ορίζεται σε σειρά εγγράφων πολιτικής και κανονιστικών εγγράφων:

- α) τους δημοσιονομικούς κανονισμούς που εφαρμόζονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ³.
- β) την ανακοίνωση σχετικά με την ενίσχυση της αξιοποίησης της αξιολόγησης⁴.
- γ) την ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική αξιολόγηση⁵ και
- δ) την ανακοίνωση σχετικά με την ενίσχυση των βάσεων της έξυπνης νομοθεσίας — βελτίωση της αξιολόγησης⁶.

- 1 Για παράδειγμα, οι συστάσεις του Συμβουλίου προς την Επιτροπή στο πλαίσιο της χορήγησης απαλλαγής για το 2011 σχετικά με την «επίτευξη αποτελεσμάτων» (έγγραφο 5752/13, ADD1, σ. 31). Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της χορήγησης απαλλαγής για το 2011, βλέπε συστάσεις 248 για την ΕΥΕΔ και την EuropeAid και 308 και 309 για την Επιτροπή συνολικά (έγγραφο P7_TA-PROV(2013)0122).
- 2 Ψήφισμα της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης βασισμένη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί: χρήσιμο εργαλείο για την βελτιωμένη διαδικασία απαλλαγής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Έγγραφο P7_TA(2014) 0134.
- 3 Άρθρο 30, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).
- 4 SEC(2007) 213 της 21ης Φεβρουαρίου 2007: ανακοίνωση της κυρίας Grybauskaitė προς την Επιτροπή, σε συμφωνία με τον Πρόεδρο: «Αντιμετώπιση των στρατηγικών αναγκών: Ενίσχυση της προσφυγής στην αξιολόγηση».
- 5 C(2001) 3661 της 12ης Νοεμβρίου 2001: ανακοίνωση του Προέδρου «Εφαρμογή της αξιολόγησης εντός της Επιτροπής».
- 6 COM(2013) 686 τελικό της 2ας Οκτωβρίου 2013 «Ενίσχυση των βάσεων της έξυπνης νομοθεσίας — βελτίωση της αξιολόγησης».

05

Οι επιμέρους γενικές διευθύνσεις είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων τους και μπορούν να διαρθρώσουν τα συστήματα αξιολόγησης τους με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους, σύμφωνα με τα καθορισμένα από την Επιτροπή πρότυπα για την οργάνωση, την επιλογή, τον σχεδιασμό και τη χρήση των διαπιστώσεων της αξιολόγησης.

Συστήματα αξιολόγησης και παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων (ROM) της EuropeAid

06

Τα συστήματα αξιολόγησης και παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων (ROM) της EuropeAid αποτελούν τμήμα του πλαισίου λογοδοσίας των αποτελεσμάτων της, βάσει των εγγράφων πολιτικής και των κανονιστικών εγγράφων που απαριθμούνται στο σημείο 4, καθώς και εγγράφων πολιτικής και κανονιστικών εγγράφων με ειδικό ενδιαφέρον για την αναπτυξιακή βοήθεια της ΕΕ:

- α) τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στα ΕΤΑ⁷ και άλλα χρηματοδοτικά μέσα που στηρίζουν την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ.
- β) τη Δήλωση του Παρισιού, το πρόγραμμα δράσης της Άκρα⁸ και τη συμφωνία εταιρικής σχέσης του Μπουσάν⁹.
- γ) την ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη¹⁰.
- δ) την ανακοίνωση σχετικά με το «Πρόγραμμα δράσης για αλλαγή»¹¹.

07

Η EuropeAid διαχειρίζεται δύο είδη αξιολογήσεων, οι οποίες διενεργούνται από εξωτερικούς συμβαλλόμενους:

- α) στρατηγικές αξιολογήσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν τις γεωγραφικές αξιολογήσεις (που καλύπτουν μια χώρα ή μια περιφέρεια) και θεματικές αξιολογήσεις, οι οποίες καλύπτουν έναν τομέα (π.χ. εκπαίδευση, επισιτιστική ασφάλεια) ή μια μέθοδο παροχής βοήθειας (π.χ. δημοσιονομική στήριξη, συνεργασία με τράπεζες ανάπτυξης)· και
- β) αξιολογήσεις προγραμμάτων¹², οι οποίες μπορούν να διενεργηθούν κατά την υλοποίηση (ενδιάμεση αξιολόγηση), κατά την ολοκλήρωση (τελική αξιολόγηση) ή μετά την ολοκλήρωση (εκ των υστέρων αξιολόγηση) μιας παρέμβασης.

08

Οι αξιολογήσεις αυτές εκτιμούν τις επιδόσεις έναντι πέντε κριτηρίων που έθεσε η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ/ΕΑΒ), σε συνεργασία με τη διεθνή κοινότητα χορηγών βοήθειας¹³: συνάφεια, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, βιωσιμότητα και αντίκτυπος. Επιπροσθέτως, οι αξιολογήσεις πρέπει να εκτιμούν το συγκριτικό πλεονέκτημα της ΕΕ και τη συνοχή με άλλες πολιτικές και προγράμματά της, τις δράσεις των άλλων χορηγών βοήθειας και τις πολιτικές των χωρών-εταίρων.

7 Δέκατο ΕΤΑ: Άρθρα 12 και 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 10ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ L 78 της 19.3.2008, σ. 1).

Ενδέκατο ΕΤΑ: Απόφαση αριθ. 1/2013 του Συμβουλίου Υπουργών ΑΚΕ-ΕΕ της 7ης Ιουνίου 2013 για τη θέσπιση πρωτοκόλλου σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020 βάσει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των μελών της, αφετέρου (ΕΕ L 173 της 26.6.2013, σ. 67).

8 Δήλωση του Παρισιού σχετικά με την αποτελεσματικότητα της ενίσχυσης, 2005 και πρόγραμμα δράσης της Άκρα, 2008: <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/parisdeclarationandaccraagendaforaction.htm>.

9 Συμφωνία εταιρικής σχέσης του Μπουσάν για την αποτελεσματική αναπτυξιακή συνεργασία, 2011: <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/fourthhighlevelforumonaideffectiveness.htm>.

10 Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνεργαζόμενων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης: «Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη» (ΕΕ C 46, 24.2.2006, σ. 1).

11 COM(2011) 638 τελικό της 13ης Οκτωβρίου 2011, «Αύξηση του αντίκτυπου της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ: ένα πρόγραμμα δράσης για αλλαγή».

12 Ο όρος προγράμματα που χρησιμοποιείται στην παρούσα έκθεση αναφέρεται στα έργα, που είναι παρεμβάσεις μικρής κλίμακας, και στα προγράμματα, που είναι παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας.

13 <http://www.oecd.org/dac/evaluation/dacriteriaforevaluatingdevelopmentassistance.htm>

09

Το σύστημα ROM χρησιμοποιείται από την EuropeAid για την επιτόπου παρακολούθηση της ποιότητας των προγραμμάτων της. Βασίζεται σε σύντομες επιτόπιες επισκέψεις στα προγράμματα από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, οι οποίοι βαθμολογούν τις επιδόσεις του προγράμματος (βλέπε **παράρτημα Ι**) σε σχέση με τα προαναφερθέντα πέντε κριτήρια αξιολόγησης του ΟΟΣΑ/ΕΑΒ (βλέπε σημείο 8). Σκοπός της βαθμολόγησης είναι η σύγκριση μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων και η συγκέντρωση δεδομένων για τις συνολικές επιδόσεις του χαρτοφυλακίου του προγράμματος. Σε σύγκριση με τις αξιολογήσεις, η ROM αποτελεί συντομότερο εργαλείο, το οποίο παρέχει συνοπτική εικόνα των επιδόσεων των προγραμμάτων. Όπως και οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων, μπορεί να διενεργηθεί κατά τη διάρκεια ή μετά την υλοποίηση των προγραμμάτων.

10

Η EuropeAid καταρτίζει τις ακόλουθες βασικές εκθέσεις:

- α) την εξαμηνιαία έκθεση διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας (EAMR) — κύριο έγγραφο αναφοράς των αντιπροσωπειών της ΕΕ¹⁴.
- β) τις εκθέσεις των διευθυντών της EuropeAid σχετικά με τη διαχείριση των κονδυλίων που τους ανατίθενται.
- γ) την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων που υποβάλλει ο γενικός διευθυντής της EuropeAid στον αρμόδιο επίτροπο, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- δ) την ετήσια έκθεση σχετικά με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την εξωτερική βοήθεια που υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο· και
- ε) συμμετέχει στην έκθεση αξιολόγησης βάσει του άρθρου 318 που υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

14 Από το 2014 υπάρχει η υποχρέωση ετήσιας υποβολής των εκθέσεων διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

11

Το Συνέδριο εξέτασε εάν η EuropeAid διαθέτει αξιόπιστα συστήματα αξιολόγησης και ROM. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε σε τρία κύρια ερωτήματα:

- α) Είναι οι λειτουργίες αξιολόγησης και ROM της EuropeAid κατάλληλα οργανωμένες και διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους;
- β) Διασφαλίζουν τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid τη διατύπωση συναφών και αξιόπιστων διαπιστώσεων;
- γ) Διασφαλίζουν τα συστήματα αξιολόγησης και ROM τη μέγιστη αξιοποίηση των διαπιστώσεων που διατυπώνονται;

12

Ο έλεγχος κάλυψε τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της περιόδου 2007 έως 2013. Στις περιπτώσεις για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες που ήταν δυνατό να ελεγχθούν από το Συνέδριο, ο έλεγχος έλαβε υπόψη τις αλλαγές που εγκρίθηκαν ή προγραμματίστηκαν από την EuropeAid για την περίοδο από το 2014 έως το 2020.

13

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο διάστημα μεταξύ Νοεμβρίου 2013 και Μαρτίου 2014 και περιλάμβανε:

- α) εξέταση των κατευθυντήριων οδηγιών της EuropeAid σχετικά με την αξιολόγηση και τη ROM και των κύριων εγγράφων και διαδικασιών κατά τη διαχείριση των αξιολογήσεων·
- β) συνεντεύξεις με υπαλλήλους οκτώ μονάδων της EuropeAid¹⁵.
- γ) επισκέψεις στις αντιπροσωπείες της ΕΕ στο Μπενίν και στην Ινδία, οι οποίες περιλάμβαναν συνεντεύξεις με υπαλλήλους των αντιπροσωπειών και εξέταση των σχετικών εγγράφων·
- δ) εξέταση των εγγράφων προγραμματισμού (βλέπε **παράρτημα II**), των συμφωνιών χρηματοδότησης των προγραμμάτων (βλέπε **παράρτημα III**), των στρατηγικών αξιολογήσεων και των αξιολογήσεων των προγραμμάτων (βλέπε **παράρτημα IV**), καθώς και των αναλύσεων ROM (βλέπε **παράρτημα V**)· και
- ε) έρευνα η οποία εστάλη σε 50 αντιπροσωπείες της ΕΕ, σχετικά με την οποία ελήφθησαν 41 απαντήσεις (βλέπε **παράρτημα VI**).

15 Αξιολόγηση — Ποιότητα και Αποτελέσματα — Προγραμματισμός ΑΚΕ και Οριζόντιος Συντονισμός — Γεωγραφικός Συντονισμός Ασίας και Ειρηνικού — Εκπαίδευση, Υγεία, Έρευνα και Πολιτισμός — Αγροτική Ανάπτυξη — Επισιτιστική Ασφάλεια, Διατροφή — Εταιρική Σχέση Αφρικής-ΕΕ, Μέσο στήριξης της Ειρήνης — Περιφερειακά Προγράμματα Γειτονίας Νότου.

Συνολικά, οι λειτουργίες αξιολόγησης και ROM είναι καλά οργανωμένες, ωστόσο η EuropeAid θα μπορούσε να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στην αποδοτική χρήση των πόρων

14

Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον τα συστήματα αξιολόγησης και ROM παρέχουν τη βάση για την ορθή κατανομή των αρμοδιοτήτων και διασφαλίζουν την αποδοτική χρήση των χρηματοοικονομικών και ανθρώπινων πόρων.

Υπάρχει ορθή κατανομή αρμοδιοτήτων, αλλά ανεπαρκής επίβλεψη των αξιολογήσεων των προγραμμάτων

15

Η οργάνωση της EuropeAid συνδυάζει επιτυχώς κεντρικές και αποκεντρωμένες αρμοδιότητες. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες των οποίων η διαχείριση πραγματοποιείται σε κεντρικό επίπεδο:

- α) η μονάδα Αξιολόγησης διαχειρίζεται τις στρατηγικές αξιολογήσεις, στοιχείο που απαιτεί την ύπαρξη ολοκληρωμένης εικόνας σχετικά με τις δραστηριότητες της EuropeAid. Η εν λόγω μονάδα είναι αρμόδια για την ανάπτυξη της μεθοδολογίας αξιολόγησης, καθώς και για τον συντονισμό και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης της EuropeAid. Επίσης, διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην αναφορά των διαπιστώσεων των στρατηγικών αξιολογήσεων στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και στην ετήσια έκθεση, καθώς και στη συμβολή στην έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής βάσει του άρθρου 318.

- β) η μονάδα Ποιότητας και Αποτελεσμάτων επιβλέπει το σύστημα ROM, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής διασφάλισης της ποιότητας, που είναι κοινή για όλη τη γενική διεύθυνση, τη συνέπεια μεταξύ των ROM και των αξιολογήσεων των προγραμμάτων, και συνεισφέρει στην ανάλυση των δεδομένων από τη ROM και την αξιολόγηση των προγραμμάτων. Παρέχει τη συνολική βαθμολογία επιδόσεων στο πλαίσιο της ROM για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και την ετήσια έκθεση.

- γ) οι συντονιστές της ROM στην EuropeAid¹⁶ επιβλέπουν το σύστημα ROM στους τομείς παρέμβασής τους. Εντός των επιχειρησιακών μονάδων της EuropeAid και των αντιπροσωπειών της ΕΕ, τα συντονιστικά κέντρα ROM παρέχουν υποστήριξη στους εμπειρογνώμονες για την οργάνωση των επιτόπιων επισκέψεων.

16

Η μονάδα Αξιολόγησης και η μονάδα Ποιότητας και Αποτελεσμάτων λογοδοτούν απευθείας στον αναπληρωτή γενικό διευθυντή, ο οποίος κατέχει αρκετά ανώτερη θέση προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω μονάδες λαμβάνουν τη στήριξη της διοίκησης σε ανώτερο επίπεδο για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

¹⁶ Συνολικά υπάρχουν πέντε συντονιστές ROM: ένας ανά περιφέρεια για τα γεωγραφικά προγράμματα (Αφρική — Καραϊβική — Ειρηνικός, Ασία, Λατινική Αμερική, Γειτονία) και ένας για τα θεματικά προγράμματα.

17

Η διαχείριση των αξιολογήσεων των προγραμμάτων είναι αποκεντρωμένη και πραγματοποιείται στις επιχειρησιακές μονάδες της EuropeAid και τις αντιπροσωπείες της ΕΕ. Αυτό συνεπάγεται δυνητικά οφέλη, καθώς διασφαλίζεται καλύτερα ότι θα ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Ωστόσο, οι υπεύθυνοι διαχείρισης των προγραμμάτων διαθέτουν σημαντική αυτονομία στη διαχείριση των αξιολογήσεων των προγραμμάτων, δεδομένου ότι είναι αρμόδιοι για όλα τα στάδια της διαδικασίας, από την έναρξη των αξιολογήσεων έως την παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται στα αποτελέσματα. Ελλείπει συνολικού συντονισμού και παρακολούθησης της εν λόγω δραστηριότητας, η EuropeAid δεν έχει συνολική εικόνα και υπάρχει μειωμένη επίβλεψη από την ανώτερη διοίκηση.

Η EuropeAid δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη την αποδοτική χρήση των πόρων

18

Τα πρότυπα αξιολόγησης της Επιτροπής απαιτούν να διατίθενται οι κατάλληλοι πόροι στις δραστηριότητες αξιολόγησης ώστε να εκπληρώνεται ο σκοπός τους. Συγκεκριμένα, κάθε γενική διεύθυνση οφείλει να διασφαλίζει ότι οι ανθρῶπινοι και χρηματοοικονομικοί πόροι είναι σαφώς προσδιορισμένοι και ανάλογα κατανεμημένοι για τη διενέργεια των δραστηριοτήτων αξιολόγησης.

19

Η EuropeAid διαθέτει ανεπαρκή πληροφόρηση σχετικά με τους πόρους που χρησιμοποιούνται στα συστήματα αξιολόγησης και ROM. Είναι διαθέσιμες πληροφορίες που αφορούν το ετήσιο κόστος των στρατηγικών αξιολογήσεων, το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 5 και 6 εκατομμυρίων ευρώ, και της ROM, το οποίο ανήλθε σε 17 εκατομμύρια ευρώ την περίοδο 2007-2013¹⁷. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2010 και του 2013 από την EuropeAid, το ετήσιο κόστος των αξιολογήσεων των προγραμμάτων κυμαίνεται μεταξύ 12 και 15 εκατομμυρίων ευρώ. Κατά συνέπεια, το συνολικό ετήσιο κόστος των αξιολογήσεων και της ROM ανέρχεται σε 34-38 εκατομμύρια ευρώ. Ωστόσο, επειδή, αφενός, η EuropeAid δεν διαθέτει αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με τον αριθμό των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και, αφετέρου, το κόστος τους δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί με σαφήνεια στο σύστημα πληροφοριών διαχείρισης ΤΠ¹⁸, το Συνέδριο δεν δύναται να επιβεβαιώσει την ακρίβεια των εν λόγω εκτιμήσεων.

20

Η μονάδα Αξιολόγησης διαθέτει 16 υπαλλήλους και η μονάδα Ποιότητας και Αποτελεσμάτων διαθέτει το ισοδύναμο ενός υπαλλήλου πλήρους απασχόλησης για τη ROM. Ωστόσο, δεν διατίθενται πληροφορίες διαχείρισης όσον αφορά τους ανθρῶπινους πόρους που ασχολούνται με τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και τις αναλύσεις ROM σε επίπεδο υπευθύνων διαχείρισης των προγραμμάτων, συντονιστικών κέντρων ROM και συντονιστών ROM. Βάσει της έρευνάς του, το Συνέδριο εκτιμά ότι στις αντιπροσωπείες της ΕΕ ασχολείται με τη ROM και με τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων κατά προσέγγιση το ισοδύναμο 60 υπαλλήλων πλήρους απασχόλησης. Ως εκ τούτου, ο συνολικός αριθμός του ισοδύναμου υπαλλήλων πλήρους απασχόλησης που ασχολούνται με τις αξιολογήσεις και τη ROM είναι πιθανόν να υπερβαίνει κατά πολύ τους 80 υπαλλήλους.

- 17 Η EuropeAid εκτιμά ότι το εν λόγω ετήσιο κόστος θα αυξηθεί σε 25,5 εκατομμύρια ευρώ κατά προσέγγιση, εξαιτίας ειδικότερα των επιτόπιων επισκέψεων μεγαλύτερης διάρκειας (από δύο ημέρες κατά μέσο όρο σε οκτώ ημέρες) και τη χρήση εμπειρογνομόνων ανώτερης θέσης.
- 18 Κοινό Σύστημα Πληροφόρησης RELEX.

Παρατηρήσεις

21

Εξαιτίας της έλλειψης αξιόπιστης πληροφορόρησης, η EuropeAid δεν είναι σε θέση να διασφαλίσει ότι οι ανθρωπίνι και χρηματοοικονομικοί πόροι είναι κατάλληλοι και ανάλογα καταναμενόμενοι στις διάφορες δραστηριότητες αξιολόγησης και ROM.

22

Το Συνέδριο διαπίστωσε ανεπαρκή συντονισμό μεταξύ των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και της ROM, στοιχείο που είναι πιθανό να οδηγεί σε αναποτελεσματικότητα. Οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων και η ROM πραγματοποιούνται βάσει εξ ολοκλήρου διαφορετικών κριτηρίων και προσεγγίσεων προγραμματισμού¹⁹ (βλέπε σημεία 26 και 30). Ενδέχεται να υπάρχει υπερεκτίμηση ή υποεκτίμηση των προγραμμάτων, εξαιτίας ακατάλληλου συνδυασμού ROM και αξιολογήσεων, ή ορισμένες φορές να μην πραγματοποιείται καμία εκτίμηση, όπως συμβαίνει συχνά στο στάδιο μετά την ολοκλήρωση (βλέπε σημεία 43 έως 46). Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από την έρευνα του Συνεδρίου: μόνο το ήμισυ των απαντήσεων θεωρούν ότι οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων και η ROM αλληλοσυμπληρώνονται κατάλληλα.

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid δεν διασφαλίζουν επαρκώς συναφείς και αξιόπιστες διαπιστώσεις

23

Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον οι αξιολογήσεις και η ROM επιλέχθηκαν με βάση κατάλληλα κριτήρια και διενεργήθηκαν εγκαίρως. Επιπροσθέτως, εξέτασε κατά πόσον διενεργήθηκαν από επαρκώς εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες, κατά πόσον εφαρμόστηκαν αποτελεσματικά οι διαδικασίες ελέγχου

ποιότητας και κατά πόσον παρείχαν επαρκείς αποδείξεις σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από τις παρεμβάσεις της EuropeAid.

Υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες στην επιλογή των αξιολογήσεων των προγραμμάτων, καθώς και στην έγκαιρη ολοκλήρωσή τους

Τα πολυετή προγράμματα των στρατηγικών αξιολογήσεων βασίζονται σε κατάλληλα κριτήρια

24

Το ενδεικτικό πολυετές πρόγραμμα αξιολόγησης για την περίοδο 2007-2013 στόχευε στην επίτευξη πλήρους γεωγραφικής κάλυψης, προκειμένου να αντληθούν διδάγματα για την επερχόμενη διαδικασία προγραμματισμού. Οι θεματικές αξιολογήσεις επελέγησαν με βάση τη σημαντικότητα των διανεμηθέντων πόρων και τη σημασία των τομέων σε επίπεδο χώρας και περιφερειακών στρατηγικών συνεργασίας της ΕΕ. Επίσης, το πρόγραμμα στόχευε στην αύξηση του αριθμού των αξιολογήσεων των μεθόδων παροχής βοήθειας (π.χ. δημοσιονομική στήριξη, συνεργασία με την ΕΤΕπ, αναπτυξιακές τράπεζες, συνεργασία με οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών).

19 Ο μοναδικός κανόνας είναι να μην πραγματοποιείται ROM το ίδιο έτος κατά το οποίο πραγματοποιείται αξιολόγηση του προγράμματος.

Παρατηρήσεις

25

Για το τρέχον πρόγραμμα εργασίας 2014-2018 τα κριτήρια επιλογής αποσαφηνίστηκαν περαιτέρω. Στόχος ήταν η παροχή επαρκούς υλικού για την έκθεση το 2017 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο των χρηματοδοτικών μέσων, όπως προβλέπουν οι κοινοί κανόνες και διαδικασίες σχετικά με την εφαρμογή των μέσων της Ένωσης για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης²⁰. Οι θεματικές αξιολογήσεις επελέγησαν βάσει των θεματικών προτεραιοτήτων του προγράμματος «Δράσης για αλλαγή»²¹ και ο στόχος ήταν να διασφαλιστεί αναλογική ισορροπία μεταξύ των περιφερειών (Αφρική, Λατινική Αμερική και Ασία) και των ειδών των χωρών (χώρες μεσαίου εισοδήματος, ευαίσθητα κράτη και χώρες με σημαντικά προγράμματα δημοσιονομικής στήριξης).

Τα κριτήρια για την επιλογή των αξιολογήσεων των προγραμμάτων είναι ασαφή

26

Ο κύριος λόγος για τη διενέργεια μιας αξιολόγησης προγράμματος είναι ότι αποτελεί υποχρέωση ή δυνατότητα, η οποία ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης που υπεγράφη με τον δικαιούχο ή τον εταίρο υλοποίησης. Οι προβλέψεις για αξιολογήσεις στις εν λόγω συμφωνίες αποφασίζονται κατά περίπτωση στο στάδιο του σχεδιασμού του προγράμματος, χωρίς ωστόσο να παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο λήψης της εν λόγω απόφασης. Κατά την εξέταση 20 πρόσφατων προγραμμάτων από το Συνέδριο (βλέπε **παράρτημα III**) εντοπίστηκαν σημαντικές και μη αιτιολογημένες διαφοροποιήσεις στην προσέγγισή τους:

- α) οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις προβλέπονταν σε όλα τα προγράμματα, αλλά ήταν υποχρεωτικές μόνον στο ήμισυ εξ αυτών·
- β) οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις προβλέπονταν μόνον στα δύο τρίτα των προγραμμάτων και ήταν υποχρεωτικές μόνον σε ένα εξ αυτών.

Συχνά οι αξιολογήσεις δεν πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα

27

Η EuropeAid δεν έχει δημιουργήσει κατάλληλο σύστημα παρακολούθησης του προγράμματος στρατηγικών αξιολογήσεων και αξιολογήσεων των προγραμμάτων, ανάλυσης των λόγων των αποκλίσεων και αντιμετώπισης των συστηματικών αιτιών καθυστέρησης.

28

Οι στρατηγικές αξιολογήσεις είχαν συχνά πολύ μεγαλύτερη διάρκεια από την προβλεπόμενη²². Αυτό συνέβαλε στην πλημμελή εκτέλεση του ενδεικτικού πολυετούς προγράμματος αξιολόγησης για την περίοδο 2007-2013· ολοκληρώθηκε μόνον το 70 % των αξιολογήσεων που επελέγησαν. Σύμφωνα με την EuropeAid, αυτό οφείλεται ειδικότερα στους περιορισμούς σε ανθρώπινους πόρους που αντιμετωπίζει η μονάδα Αξιολόγησης.

20 Άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τον καθορισμό κοινών κανόνων και διαδικασιών για την εφαρμογή των μηχανισμών χρηματοδότησης της εξωτερικής δράσης της Ένωσης (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 95).

21 Οι βασικές προτεραιότητες πολιτικής είναι οι εξής:

- Ανθρώπινα δικαιώματα, δημοκρατία, διακυβέρνηση (συμπεριλαμβανομένου του κράτους δικαίου, της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών, της διαχείρισης του δημόσιου τομέα, της φορολογικής πολιτικής και διοίκησης, της διαφθοράς, της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών, των φυσικών πόρων και της ανάπτυξης-ασφάλειας).
- Βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (κοινωνική προστασία, υγεία, εκπαίδευση και θέσεις εργασίας, επιχειρηματικό περιβάλλον, περιφερειακή ολοκλήρωση και παγκόσμιες αγορές, βιώσιμη γεωργία και ενέργεια).

22 Οι αξιολογήσεις ανά χώρα διήρκαν κατά μέσο όρο 18 μήνες αντί των προγραμματισμένων 12 μηνών.

29

Παρότι οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων πραγματοποιούνται συνήθως σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά τους, στην έρευνα του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι, κατά την περίοδο 2010-2013, υπήρξε μεγάλη διαφορά μεταξύ των προβλεπόμενων και των πραγματοποιηθεισών αξιολογήσεων²³. Οι προβλέψεις που περιλαμβάνονταν στις συμφωνίες χρηματοδότησης δεν εφαρμόστηκαν συστηματικά κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων, δεδομένου ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι αξιολογήσεις αναβλήθηκαν ή ακυρώθηκαν. Η έρευνα του Συνεδρίου καταδεικνύει ότι οι αντιπροσωπείες της ΕΕ λαμβάνουν τέτοιου είδους αποφάσεις βάσει παραγόντων όπως η έλλειψη προσωπικού²⁴, οι ανάγκες των χρηστών των αξιολογήσεων και η προβληματική υλοποίηση του προγράμματος. Οι λόγοι για τη μη πραγματοποίηση των προβλεπόμενων αξιολογήσεων δεν τεκμηριώθηκαν. Αυτό αυξάνει τον κίνδυνο η απόφαση για τη μη πραγματοποίηση μιας αξιολόγησης να έχει ληφθεί χωρίς βάσιμο λόγο ή σε ακατάλληλο επίπεδο.

Η μεθοδολογία επιλογής ROM μειώνει τη χρησιμότητα της ROM

30

Η επιλογή των αναλύσεων ROM βασίζεται σε σαφώς προσδιορισμένα πρότυπα κριτήρια²⁵ και πραγματοποιείται κατόπιν διαβούλευσης μεταξύ των συμβαλλόμενων ROM και των υπευθύνων διαχείρισης των προγραμμάτων. Οι αναλύσεις ROM διενεργούνται συνήθως σύμφωνα με τα προβλεπόμενα και παραδίδονται χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις.

31

Ωστόσο, στην ειδική έκθεσή του αριθ. 1/2011²⁶, το Συνέδριο επισήμανε τους βασικούς περιορισμούς οι οποίοι ελαττώνουν τη χρησιμότητα της ROM ως δείκτη για το συνολικό χαρτοφυλάκιο της βοήθειας, και ιδίως τη μη επιλογή του δείγματος των έργων βάσει στατιστικών στοιχείων αλλά βάσει κρίσης. Το 2011 το κλιμάκιο εσωτερικού λογιστικού ελέγχου της EuropeAid διαπίστωσε επίσης ότι, επειδή η επιλογή δεν πραγματοποιείται βάσει κινδύνου, οι αναλύσεις ROM δεν παρέχουν ανατροφοδότηση στους υπευθύνους διαχείρισης των προγραμμάτων για τις περιπτώσεις εκείνες που είναι περισσότερο αναγκαία η βελτίωση της υλοποίησης των προγραμμάτων.

Οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και των ROM δεν εφαρμόζονται με συνέπεια

Οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων διασφαλίζουν την πρόσληψη επαρκών ειδικευμένων εμπειρογνομόνων

32

Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται από εξωτερικούς συμβούλους με τους οποίους η EuropeAid συνάπτει συμβάσεις μέσω διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Οι προτάσεις που υποβάλλονται από εταιρείες συμβούλων βαθμολογούνται έναντι ειδικών απαιτήσεων²⁷, ειδικότερα όσον αφορά τα επαγγελματικά προσόντα των εμπειρογνομόνων. Οι συντονιστές και οι εμπειρογνώμονες ανώτερης θέσης συνήθως διαθέτουν επαγγελματική πείρα 10 έως 15 ετών στο αντικείμενο της παρέμβασης, συν πενταετή πείρα στην αξιολόγηση σε επίπεδο συντονιστών.

- 23 Κατά μέσο όρο, οι αντιπροσωπείες της ΕΕ προγραμμάτισαν 3,5 ετήσιες αξιολογήσεις και πραγματοποίησαν 2,9 ετήσιες αξιολογήσεις.
- 24 Αναφέρεται ως ο κύριος λόγος μη πραγματοποίησης μιας προβλεπόμενης αξιολόγησης.
- 25 Οι κύριοι λόγοι απόκλισης από τα πρότυπα κριτήρια είναι i) η αποφυγή της μη αναγκαίας παρακολούθησης καλά διαχειριζόμενων προγραμμάτων ή προγραμμάτων που αξιολογήθηκαν πρόσφατα, ii) η κάλυψη προβληματικών προγραμμάτων με ύψος χρηματοδότησης χαμηλότερο από το ελάχιστο όριο και iii) η ενίσχυση των προσπάθειών παρακολούθησης προγραμμάτων με ανεπαρκή εσωτερική παρακολούθηση.
- 26 Ειδική έκθεση αριθ. 1/2011 «Βελτίωσε την παροχή της βοήθειας η αποκέντρωση της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας της Επιτροπής από τις κεντρικές υπηρεσίες στις αντιπροσωπείες της;», σημείο 25 (<http://eca.europa.eu>).
- 27 Όροι αναφοράς ή τεχνικές προδιαγραφές.

Παρατηρήσεις

33

Οι αναλύσεις ROM διενεργούνται επίσης από εταιρείες εξωτερικών συμβούλων (συμβαλλόμενοι ROM), οι οποίες επιλέγονται μέσω διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων²⁸. Η απαιτούμενη πείρα στην αναπτυξιακή συνεργασία στη δεδομένη περιφέρεια είναι δέκα έτη για τους εμπειρογνώμονες ανώτερης θέσης, πέντε έως δέκα έτη για τους εμπειρογνώμονες μέσου επιπέδου και έως πέντε έτη για τους νέους εμπειρογνώμονες. Όσον αφορά τις συμβάσεις που θα υπογραφούν το 2014, η EuropeAid ζήτησε από τους συμβαλλόμενους ROM την πρόσληψη εξειδικευμένων εμπειρογνώμων σε μακροπρόθεσμες αναθέσεις, προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω το επίπεδο εμπειρογνωσίας.

Οι διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και τις ROM δεν εφαρμόζονται συστηματικά

34

Τα πρότυπα αξιολογήσεων της Επιτροπής ορίζουν ότι, με εξαίρεση δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, πρέπει να ορίζεται ομάδα αναφοράς²⁹ για κάθε αξιολόγηση, προκειμένου να παρέχει συμβουλές σχετικά με τους όρους αναφοράς, να υποστηρίζει τις εργασίες αξιολόγησης και να συμμετέχει στην εκτίμηση της ποιότητας της αξιολόγησης σύμφωνα με την ενδεδειγμένη κανονικότητα. Οι κατευθυντήριες οδηγίες της EuropeAid για την αξιολόγηση τονίζουν ότι η διασφάλιση της ποιότητας σε κάθε βήμα της διαδικασίας αποτελεί βασικό καθήκον του υπευθύνου διαχείρισης της αξιολόγησης, από κοινού με την ομάδα αναφοράς, στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται εκπρόσωποι των κύριων ενδιαφερομένων³⁰.

35

Οι ομάδες αναφοράς δημιουργούνται σε συστηματική βάση για τις στρατηγικές αξιολογήσεις. Συνεδριάζουν σε τακτική

βάση και οι εργασίες τους, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης της ποιότητας σε όλα τα στάδια, τεκμηριώνονται σε πρακτικά των συνεδριάσεων.

36

Αυτό δεν συνέβη στις αξιολογήσεις των προγραμμάτων. Σύμφωνα με την έρευνα του Συνεδρίου, μόνον το 39 % των αντιπροσωπειών της ΕΕ δημιούργησαν ομάδα αναφοράς σε κάθε περίπτωση ή στις περισσότερες περιπτώσεις³¹, ενώ η δημιουργία ομάδας αναφοράς στις επιχειρησιακές μονάδες της EuropeAid και στις αντιπροσωπείες της ΕΕ όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη το Συνέδριο ήταν σπάνια. Ορισμένες διαβουλευσεις ενδεχομένως πραγματοποιούνται μεταξύ του υπευθύνου διαχείρισης του προγράμματος και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων σε διάφορα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (π.χ. για την κατάρτιση των όρων αναφοράς ή την αναθεώρηση του σχεδίου της έκθεσης αξιολόγησης). Ωστόσο, ελλείψει κατάλληλης τεκμηρίωσης, δεν κατέστη δυνατό για το Συνέδριο να αξιολογήσει εάν επρόκειτο για συνήθη πρακτική.

37

Οι κατευθυντήριες οδηγίες για τις αξιολογήσεις της EuropeAid προβλέπουν ότι η ποιότητα των σχεδίων εκθέσεων και των τελικών εκθέσεων αξιολόγησης πρέπει να εκτιμάται έναντι εννέα σαφώς καθορισμένων κριτηρίων³². Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να συμπληρώνεται ένας πίνακας ποιότητας από δύο άτομα κατόπιν εξέτασης των εννέα κριτηρίων. Στην περίπτωση των στρατηγικών αξιολογήσεων, ο πίνακας αξιολόγησης συμπληρώνεται συστηματικά και δημοσιεύεται μαζί με την έκθεση αξιολόγησης στον ιστότοπο της EuropeAid³³. Στην περίπτωση των αξιολογήσεων των προγραμμάτων, σύμφωνα με την έρευνα του Συνεδρίου, μόνον το 71 % των αντιπροσωπειών της ΕΕ προβαίνουν σε εκτίμηση της ποιότητας της έκθεσης αξιολόγησης και μόνον το 37 % συμπληρώνουν τον πίνακα αξιολόγησης³⁴.

28 Συνολικά υπάρχουν πέντε συμβαλλόμενοι ROM: ένας ανά περιφέρεια για τα γεωγραφικά προγράμματα (Αφρική — Καραϊβική — Ειρηνικός, Ασία, Λατινική Αμερική, Γειτονία) και ένας για τα θεματικά προγράμματα.

29 Αναφέρεται επίσης ως «ομάδα καθοδήγησης» από την Επιτροπή.

30 Ανάλογα με το είδος και τον τόπο της αξιολόγησης, οι ομάδες αναφοράς ενδέχεται να περιλαμβάνουν εκπροσώπους της EuropeAid, της ΕΥΕΔ, άλλων τμημάτων της Επιτροπής, των αρχών της χώρας-εταίρου, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, άλλων φορέων χορηγών, ή άλλους εμπειρογνώμονες.

31 Δεν δημιουργήθηκαν επίσης ομάδες αναφοράς στις αντιπροσωπείες και τις επιχειρησιακές μονάδες στις οποίες πραγματοποιήθηκε επίσκεψη κατά τη διάρκεια του ελέγχου, με εξαίρεση την περίπτωση των αξιολογήσεων προγραμμάτων παρόμοιων με στρατηγικές αξιολογήσεις.

32 Τα εννέα κριτήρια είναι: 1) κάλυψη των αναγκών, 2) σχετική εμβέλεια, 3) τεκμηριωμένος σχεδιασμός, 4) αξιόπιστα δεδομένα, 5) ορθή ανάλυση, 6) αξιόπιστες διαπιστώσεις, 7) έγκυρα συμπεράσματα, 8) χρήσιμες συστάσεις, 9) σαφής αναφορά. Για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων τα κριτήρια 2 και 3 συνδυάζονται σε ένα: κατάλληλος σχεδιασμός. Κάθε κριτήριο μπορεί να λάβει μία από τις εξής πέντε βαθμολογίες: άριστα, πολύ καλά, καλά, άσχημα και μη αποδεκτά (http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation/methodology/guidelines/gui_qal_flr_en.htm#03).

33 http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-reports_en

34 Ο εν λόγω πίνακας συμπληρώθηκε για μία μόνον από τις δέκα αξιολογήσεις προγραμμάτων που εξέτασε το Συνέδριο, ήτοι την αξιολόγηση του μέσου στήριξης της ειρήνης στην Αφρική.

Παρατηρήσεις

38

Οι υπεύθυνοι διαχείρισης των προγραμμάτων υποχρεούνται να προβαίνουν σε αξιολόγηση της ποιότητας των εκθέσεων ROM, συμπληρώνοντας υποχρεωτικά ένα φύλλο απαντήσεων. Αυτό πραγματοποιήθηκε σε ποσοστό κατώτερο του 60 % των εκθέσεων ROM που παραδόθηκαν την περίοδο 2011 έως 2013.

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα

Οι στόχοι των προγραμμάτων και οι δείκτες δεν είναι σαφώς καθορισμένοι

39

Προκειμένου να είναι δυνατή η πραγματοποίηση τεκμηριωμένης εκτίμησης των επιτευγμάτων, πρέπει να υπάρχουν ειδικοί, μετρήσιμοι και χρονικά προσδιορισμένοι στόχοι για τα προγράμματα, με αντικειμενικά επαληθεύσιμους δείκτες. Οι στόχοι που αναφέρονται στα έγγραφα πολιτικής υψηλού επιπέδου και στα νομικά κείμενα που αφορούν τη σύσταση των χρηματοδοτικών μέσων καταρτίζονται σε πολιτικό πλαίσιο και, ενώ θα έπρεπε να αποτελούν τη βάση, συνήθως δεν είναι αρκετά σαφείς ώστε να χρησιμεύουν στο επίπεδο της υλοποίησης. Επομένως, είναι αναγκαίο να μετατρέπονται σε ειδικότερους επιχειρησιακούς στόχους κατά τον προγραμματισμό της βοήθειας προς μια χώρα, μια περιφέρεια ή έναν τομέα, και να σχεδιάζονται μεμονωμένες παρεμβάσεις.

40

Από τα 15 θεματικά, περιφερειακά και σε επίπεδο χώρας έγγραφα προγραμματισμού που εξέτασε το Συνέδριο (βλέπε **παράρτημα II**), πέντε³⁵ περιλάμβαναν σαφή περιγραφή των στόχων και των δεικτών, χωρίς ωστόσο να θέτουν τη βάση ή τους ειδικούς στόχους έναντι των οποίων θα μπορούσαν να αξιολογηθούν οι επιδόσεις. Στα υπόλοιπα δέκα, οι στόχοι δεν ήταν σαφείς και συχνά υπήρχε έλλειψη δεικτών (βλέπε **πλαίσιο 1**).

41

Όσον αφορά μεμονωμένα προγράμματα, σε αρκετές εκθέσεις του Συνεδρίου³⁶ υπογραμμίζεται ότι οι στόχοι δεν είναι επαρκώς σαφείς ούτε καθορίζονται μετρήσιμοι δείκτες. Μεταξύ των δέκα εκθέσεων αξιολόγησης προγραμμάτων που εξέτασε το Συνέδριο, οι τέσσερις ανέφεραν ότι αποτελούν σημαντικές αδυναμίες οι ασαφείς στόχοι και δείκτες, σε συνδυασμό με την έλλειψη βάσεων και τη μη διαθεσιμότητα δεδομένων παρακολούθησης³⁷ (βλέπε **πλαίσιο 2**). Μόνο δύο αξιολογήσεις περιέχουν θετικά σχόλια ως προς το εν λόγω ζήτημα³⁸.

42

Ελλείψει σαφώς καθορισμένων στόχων και δεικτών, δεν είναι δυνατό μια αξιολόγηση να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία βάσει των εκτιμήσεων των επιδόσεων. Το ζήτημα αυτό αναφέρθηκε επίσης σε μελέτη του 2011 η οποία εκπονήθηκε για λογαριασμό της EuropeAid³⁹.

- 35 Επισιτιστική ασφάλεια, Μπενίν, Τσαντ, Ουρουγουάη και Ζάμπια.
- 36 Π.χ. ειδική έκθεση αριθ. 1/2012 «Αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής βοήθειας που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την επισιτιστική ασφάλεια στην υποσαχάρια Αφρική», σημείο 51 και ειδική έκθεση αριθ. 13/2013 «Αναπτυξιακή βοήθεια της ΕΕ στην Κεντρική Ασία», σημείο 52 (<http://eca.europa.eu>).
- 37 Παρόμοια σχόλια διατύπωσαν δύο συμβαλλόμενοι ROM, ένας ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη ROM στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης και ο άλλος ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη ROM στα θεματικά προγράμματα υπό κεντρική διαχείριση, στις ετήσιες εκθέσεις τους για το 2011, το 2012 και το 2013.
- 38 Μπενίν: PACTE — programme d'appui aux collectivités territoriales (πρόγραμμα στήριξης στις τοπικές και περιφερειακές αρχές), Food Facility programmes implemented with the African Union — Interafrican Bureau for Animal Resources (AU-IBAR): Livestock Emergency Intervention to mitigate Food Crisis in Somalia (LEISOM) and Vaccines for the Control of Neglected Animal Diseases in Africa (VACNADA) (Προγράμματα επισιτιστικής διευκόλυνσης που υλοποιούνται με την Αφρικανική Ένωση — Διαφρικανικό Γραφείο για τους Ζωϊκούς Πόρους: Επείγουσα Παρέμβαση στον τομέα της Κτηνοτροφίας για τον μετριασμό της Επισιτιστικής Κρίσης στη Σομαλία και Εμβόλια για τον Έλεγχο των Παραμελημένων Ζωνοόσων στην Αφρική).
- 39 Μελέτη σχετικά με τα νομικά μέσα και την αξιοποίηση των διδαγμάτων από τις αξιολογήσεις που διαχειρίζεται η κοινή μονάδα αξιολογήσεων, Ιούλιος 2011, σημείο 26, σ. ix (δεν καλύπτει το ETA). http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-reports_en, υπό την ενότητα «per instrument / channel»

Παραδείγματα ασαφών στόχων στα έγγραφα πολυετούς προγραμματισμού

Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό: Ενδιάμεση αξιολόγηση του εγγράφου στρατηγικής του θεματικού προγράμματος (2007-2013) και του πολυετούς ενδεικτικού προγραμματισμού 2011-2013

Όσον αφορά την ενίσχυση των συστημάτων υγείας και την καθολική πρόσβαση στη βασική υγειονομική περίθαλψη:

«όσον αφορά την παροχή βοήθειας, η θεματική δράση πρέπει να εστιάζεται στην υποστήριξη δραστηριοτήτων οι οποίες:

- ο τονώνουν την αποτελεσματική μόχλευση πόρων για την ενίσχυση ενός συστήματος υγείας χωρίς αποκλεισμούς και την καθολική κάλυψη παροχής υπηρεσιών υγείας
- ο προωθούν και υποστηρίζουν την εφαρμογή καινοτομιών και ορθών πρακτικών για την αντιμετώπιση των αδυναμιών στην παροχή υπηρεσιών υγείας και για τη βελτίωση της ποιότητας της φροντίδας υγείας
- ο στηρίζουν τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών, τις επαγγελματικές ενώσεις και άλλους ενδιαφερόμενους υπέρ αυτών, την παρακολούθηση της πολιτικής και τον συμβουλευτικό ρόλο στον τομέα της υγείας
- ο στηρίζουν τα βήματα πολιτικού διαλόγου και ανταλλαγής ορθών πρακτικών σε διάφορες πτυχές του τομέα υγείας σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο·
- ο υποστηρίζουν τις χώρες-εταίρους στη διαδικασία της εκπλήρωσης των νομικών δεσμεύσεων στον τομέα της υγείας».

ΕΣΧ/ΕΕΠ για τη Βολιβία 2007-2013

«Ενίσχυση του παραγωγικού τομέα των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων και βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για την αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους, η οποία οδηγεί σε βελτιωμένη πρόσβαση στην αγορά και ενσωμάτωση με σκοπό τη δημιουργία αξιοπρεπών και βιώσιμης απασχόλησης.»

Παραδείγματα ασαφών στόχων στα προγράμματα

EuroMed Μετανάστευση III 2008-2011

«Ενίσχυση της συνεργασίας στη διαχείριση της μετανάστευσης με σκοπό τη δημιουργία ικανοτήτων μεταξύ των εταίρων του προγράμματος MEDA ώστε να βρουν αποτελεσματική, στοχευμένη και διεξοδική λύση στις διάφορες μορφές μετανάστευσης.»

Μέσο στήριξης της ειρήνης στην Αφρική 2003-2013

«Υποστήριξη της λειτουργικοποίησης του προγράμματος African Peace and Security Architecture (Αφρικανική αρχιτεκτονική ειρήνης και ασφάλειας — APSA) και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Αφρικανικής Ένωσης και των περιφερειακών αφρικανικών οργανώσεων στη διεξαγωγή δραστηριοτήτων στήριξης της ειρήνης στην Αφρική.»

Οι αξιολογήσεις και οι ROM εστιάζουν περισσότερο στην υλοποίηση των προγραμμάτων παρά στα επιτευχθέντα αποτελέσματα

43

Οι κατευθυντήριες οδηγίες για τις αξιολογήσεις της EuropeAid ορίζουν τα εξής:

- α) οι ενδιαμέσες και οι τελικές αξιολογήσεις έχουν ως στόχο την άντληση διδαγμάτων από τα πρώτα έτη υλοποίησης της παρέμβασης, την προσαρμογή της εν εξελίξει παρέμβασης όπου κρίνεται απαραίτητο και την παροχή ανάλυσης για τα πρώτα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο που επιτεύχθηκε·
- β) οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις αφορούν κυρίως τον έλεγχο του επιτευχθέντος αντικτύπου και την εκτίμηση της βιωσιμότητας των οφελών της παρέμβασης, την αναφορά προς τα θεσμικά όργανα τα οποία διέθεσαν τους πόρους και την υποστήριξη της μετάδοσης της αποκτηθείσας πείρας σε άλλες χώρες ή τομείς.

44

Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων διενεργούνται σπάνια. Στην περίπτωση των δύο αντιπροσωπειών της ΕΕ στις οποίες πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, μόνο τρεις από τις 17 αξιολογήσεις που διενεργήθηκαν την περίοδο 2010-2013 ήταν εκ των υστέρων αξιολογήσεις. Οι συμφωνίες χρηματοδότησης σπανίως θέτουν την υποχρέωση διενέργειας αξιολογήσεων αυτού του είδους (βλέπε σημείο 26 β)). Ένας άλλος λόγος για την έλλειψη εκ των υστέρων αξιολογήσεων είναι ότι οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό του ίδιου του προγράμματος και, συνεπώς, περιορίζονται χρονικά έως την ημερομηνία ολοκλήρωσης των προγραμμάτων.

45

Σύμφωνα με την EuropeAid, πρόσθετοι παράγοντες που συμβάλλουν ως προς τα ανωτέρω είναι η μη διαθεσιμότητα δεδομένων παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος και οι πιθανές εξελίξεις στη χώρα-εταίρο, οι οποίες ενδεχομένως επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Το Συνέδριο δεν θεωρεί τα επιχειρήματα αυτά έγκυρα: το σύστημα παρακολούθησης είναι δυνατό να σχεδιαστεί έτσι ώστε να εξακολουθήσει να συλλέγει τα απαραίτητα δεδομένα στη διάρκεια ορισμένου χρονικού διαστήματος μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος (βλέπε σημείο 47), και σκοπός της αξιολόγησης είναι, μεταξύ άλλων, ο εντοπισμός και η εκτίμηση του αντικτύπου απρόσμενων παραγόντων.

46

Οι κατευθυντήριες οδηγίες της ROM⁴⁰ ορίζουν ότι οι εκ των υστέρων ROM επιτρέπουν τη συλλογή έγκυρων πληροφοριών σχετικά με τον σχεδιασμό ενός έργου, τον πραγματικό αντίκτυπό του και τη βιωσιμότητά του, τα οποία μπορούν να εκτιμηθούν πλήρως μόνο μετά την ολοκλήρωση του έργου. Ωστόσο, οι εκ των υστέρων ROM αντιστοιχούν κατά μέσο όρο μόνο στο 11 % του συνόλου των ROM που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 2008-2012. Η EuropeAid αποφάσισε να σταματήσει τη διενέργειά τους από το 2014 και εξής. Θεώρησε ότι η μεθοδολογία της εκ των υστέρων ROM ήταν ακατάλληλη για την εκτίμηση του αντικτύπου και ότι το αναθεωρημένο σύστημα ROM αποσκοπεί μόνο στην υποστήριξη της διαχείρισης και της υλοποίησης του προγράμματος.

40 Βλέπε Εγχειρίδιο ROM 2012, σ. 57.

47

Σε αντίθεση με το χαμηλό ποσοστό των εκ των υστέρων αξιολογήσεων και ROM, το πλαίσιο μέτρησης των αποτελεσμάτων (ReM) που εφαρμόζει η ΕΤΕπ από το 2012 περιλαμβάνει εκ των υστέρων παρακολούθηση έως τρία έτη μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, και η ΕΤΕπ σκοπεύει να αξιοποιήσει τα δεδομένα που συλλέχθηκαν με τον τρόπο αυτό για εκ των υστέρων αξιολογήσεις.

Η μεθοδολογία για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής στήριξης ενέχει εγγενείς περιορισμούς

48

Υπό την καθοδήγηση της μονάδας Αξιολόγησης της EuropeAid, το δίκτυο αξιολόγησης της ανάπτυξης του ΟΟΣΑ/ΕΑΒ δημοσίευσε το 2012 ένα έγγραφο με τίτλο «Αξιολόγηση της δημοσιονομικής στήριξης — Μεθοδολογική προσέγγιση»⁴¹. Πρόκειται για κοινό πλαίσιο αξιολόγησης που αφορά την αξιολόγηση των ενεργειών όσον αφορά τη δημοσιονομική στήριξη, το οποίο παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες για τον τρόπο οργάνωσης και διενέργειας των εν λόγω αξιολογήσεων. Στο έγγραφο αναγνωρίζεται ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, θα είναι δύσκολο να προσδιοριστεί ποσοτικώς η συμβολή της δημοσιονομικής στήριξης, η οποία θα πρέπει να αξιολογηθεί βάσει ποιοτικών κριτηρίων.

49

Μολονότι οι ποιοτικές εκτιμήσεις λαμβάνονται υπόψη σε όλες τις αξιολογήσεις, η δυσκολία καθιέρωσης σαφών και λογικών συνδέσεων αιτιών-αποτελεσμάτων μεταξύ των παρατηρούμενων αποτελεσμάτων και των προγραμμάτων δημοσιονομικής στήριξης εξασθενεί την αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων που παρέχουν οι αξιολογήσεις. Ο εν λόγω εγγενής

περιορισμός δεν αναφέρεται σε καμία από τις εκθέσεις αξιολόγησης της δημοσιονομικής στήριξης⁴² ή τις εκθέσεις της EuropeAid⁴³.

Οι αναφορές δεν παρέχουν αρκετά αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα

50

Η ικανότητα της EuropeAid να αξιολογεί και να αναφέρει τα επιτευχθέντα αποτελέσματα περιορίζεται σημαντικά εξαιτίας των ασαφών στόχων και δεικτών των επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς και εξαιτίας της επικέντρωσης στις αξιολογήσεις και στη ROM κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των προγραμμάτων.

51

Όπως αναφέρει το Συνέδριο σε αρκετές εκθέσεις του⁴⁴, οι εκθέσεις διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας των αντιπροσωπειών της ΕΕ και οι δύο βασικές ετήσιες εκθέσεις της EuropeAid, οι οποίες τείνουν να επικεντρώνονται περισσότερο στις υλοποιηθείσες δραστηριότητες, δεν περιέχουν πολλές πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά αποτελέσματα της βοήθειας.

52

Το ίδιο ισχύει στην περίπτωση της συμμετοχής της EuropeAid στις εκθέσεις αξιολόγησης της Επιτροπής βάσει του άρθρου 318. Στην ετήσια έκθεσή του το 2012⁴⁵, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, μολονότι υπήρξαν ορισμένες θετικές εξελίξεις, οι εν λόγω εκθέσεις δεν παρείχαν επαρκή, συναφή και αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα επιτεύγματα των πολιτικών της ΕΕ και, κατά συνέπεια, δεν ήταν κατάλληλες για την προβλεπόμενη χρήση τους κατά τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής.

- 41 http://www.oecd.org/dac/evaluation/dcdndep/Methodological%20Approach%20BS%20Evaluations%20Sept%202012%20_with%20cover%20Thi.pdf
- 42 Η EuropeAid διαχειρίστηκε τις εξής τέσσερις αξιολογήσεις δημοσιονομικής στήριξης: Μάλι και Τυνησία (2011), Τανζανία και Νότια Αφρική (2013).
- 43 Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2011, ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013 και ετήσια έκθεση για το 2012.
- 44 Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2011, σημείο 10.12 (ΕΕ C 344 της 12.11.2012), ειδική έκθεση αριθ. 1/2011, σημείο 59, ειδική έκθεση αριθ. 13/2013, σημεία 78 έως 80 (<http://eca.europa.eu>).
- 45 Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2011, σημεία 10.21 και 10.22 (ΕΕ C 331 της 14.11.2013).

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid δεν διασφαλίζουν τη μέγιστη αξιοποίηση των διαπιστώσεων που διατυπώνονται

53

Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid διασφαλίζουν ότι παρακολουθείται δεόντως η συνέχεια που δίνεται στις διαπιστώσεις που διατυπώνονται, καθώς και ότι αυτές διαδίδονται σε όλους τους ενδιαφερόμενους χρήστες.

Δεν υφίστανται κατάλληλοι μηχανισμοί παρακολούθησης της συνέχειας που δίνεται στις διαπιστώσεις

Η παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται στις διαπιστώσεις των στρατηγικών αξιολογήσεων παρουσιάζει αδυναμίες

54

Οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν έπειτα από μια στρατηγική αξιολόγηση περιγράφονται στο έγγραφο⁴⁶ που δημοσιεύεται μαζί με την έκθεση αξιολόγησης στον ιστότοπο της EuropeAid. Παρότι αυτό αποτελεί ορθή πρακτική, τα περισσότερα από τα έγγραφα αυτά που εξέτασε το Συνέδριο δεν παρείχαν επαρκώς αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις προγραμματισμένες δράσεις, το χρονοδιάγραμμά τους και την κατανομή των αρμοδιοτήτων.

55

Η παρακολούθηση από τη μονάδα Αξιολόγησης της συνέχειας που δίνεται στο σχέδιο δράσης περιορίζεται στο ένα έτος μετά τη δημοσίευση της έκθεσης αξιολόγησης. Το διάστημα αυτό είναι συχνά πολύ σύντομο για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης που περιλαμβάνουν τροποποιήσεις σε τομεακές πολιτικές και στρατηγικές συνεργασίας της ΕΕ σε επίπεδο χώρας ή περιφέρειας⁴⁷.

56

Το 2012, στο πλαίσιο αξιολόγησης από ομοτίμους του ΟΟΣΑ/ΕΑΒ⁴⁸, διαπιστώθηκε, επίσης, ότι η μονάδα Αξιολόγησης της EuropeAid δεν είχε σαφή συνολική εικόνα του βαθμού στον οποίο οι συστάσεις που διατυπώθηκαν σχετικά με την ενίσχυση των στρατηγικών αξιολογήσεων έγιναν δεκτές και χρησιμοποιήθηκαν για την ενημέρωση νέων πολιτικών και προγραμμάτων. Το 2014, σε μελέτη για λογαριασμό της μονάδας Αξιολόγησης σχετικά με την υιοθέτηση των αποτελεσμάτων των στρατηγικών αξιολογήσεων, διαπιστώθηκε ότι οι συστάσεις δεν χρησιμοποιήθηκαν αποτελεσματικά.

46 Αποκαλούμενο «fiche contradictoire».

47 Για παράδειγμα, η θεματική αξιολόγηση της υποστήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών δημοσιεύτηκε το 2011. Πολλές δράσεις θα ολοκληρώνονταν μετά το 2012. Το ίδιο ίσχυε για τις περισσότερες αξιολογήσεις που ολοκληρώθηκαν το 2012 και το 2013, οι συστάσεις των οποίων πρέπει να υλοποιηθούν ως επί το πλείστον κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

48 Ευρωπαϊκή Ένωση (2012), Αξιολόγηση από ομοτίμους της ΕΑΒ: Κύριες διαπιστώσεις και συστάσεις, http://www.oecd.org/dac/peer_reviews/europeanunion2012dacpeerreviewmainfindingsandrecommendations.htm.

Διαπιστώνεται έλλειψη τεκμηρίωσης στην παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται στις διαπιστώσεις των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και των ROM

57

Οι διαπιστώσεις των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και των ROM αποτελούν συνήθως αντικείμενο διαβούλευσης εντός των επιχειρησιακών μονάδων ή των αντιπροσωπειών της ΕΕ και οι υπεύθυνοι διαχείρισης των προγραμμάτων είναι αρμόδιοι να καταφαλίζουν ότι αναλαμβάνονται οι κατάλληλες δράσεις. Αντίθετα με την περίπτωση των στρατηγικών αξιολογήσεων, και σύμφωνα με όσα διαπίστωσε το Συνέδριο στις δύο αντιπροσωπείες της ΕΕ όπου πραγματοποιήσε επίσκεψη, δεν καταρτίζονται ούτε παρακολουθούνται σε συστηματική βάση τεκμηριωμένα σχέδια δράσης. Σύμφωνα με την έρευνα του Συνεδρίου, μόνον το 44 % των αντιπροσωπειών της ΕΕ καταρτίζουν, κατά κανόνα, σχέδια δράσης. Όσον αφορά τις αναλύσεις ROM, τα φύλλα απαντήσεων που εξέτασε το Συνέδριο περιλάμβαναν περιγραφή των δράσεων που έπρεπε να αναληφθούν. Ωστόσο, τα φύλλα απαντήσεων συμπληρώθηκαν σε ποσοστό 60 % των αναλύσεων ROM που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 2011 έως 2013.

58

Σε περισσότερες από το ήμισυ των περιπτώσεων που εξετάστηκαν⁴⁹, το Συνέδριο διαπίστωσε αποδεικτικά στοιχεία αξιοποίησης ορισμένων διαπιστώσεων των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και των ROM. Ελλείπει κατάλληλου συστήματος παρακολούθησης της συνέχειας που δίνεται, η EuropeAid δεν δύναται να διασφαλίσει ότι οι διαπιστώσεις και οι συστάσεις που διατυπώνονται στις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και στις αναλύσεις ROM χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά.

Οι διαπιστώσεις των αξιολογήσεων και των ROM διαδίδονται ευρέως, με εξαίρεση τις αξιολογήσεις προγραμμάτων

Η διάδοση των διαπιστώσεων πραγματοποιείται με τον ενδεδειγμένο τρόπο στην περίπτωση των στρατηγικών αξιολογήσεων και των ROM

59

Όλες οι μονάδες της EuropeAid και οι αντιπροσωπείες της ΕΕ έχουν εύκολα πρόσβαση στις στρατηγικές αξιολογήσεις και τις εκθέσεις ROM. Οι εκθέσεις των στρατηγικών αξιολογήσεων είναι επίσης διαθέσιμες στους εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Δημοσιεύονται στους ιστότοπους της EuropeAid και του ΟΟΣΑ και αποστέλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη της ΕΕ. Οι εκθέσεις και τα διδάγματα που αντλούνται διαδίδονται επίσης με διάφορους τρόπους (π.χ. σε συνεδριάσεις, εργαστήρια και σεμινάρια) εφόσον προσαρμοστούν στο κοινό-στόχο (π.χ. τα τμήματα της Επιτροπής, η ΕΥΕΔ, οι αντιπροσωπείες της ΕΕ, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, εξωτερικοί εταίροι και δίκτυα εμπειρογνομόνων).

60

Η EuropeAid παρουσιάζει συγκεκριμένη έκθεση των αποτελεσμάτων των στρατηγικών αξιολογήσεων και των βασικών διδαγμάτων, καθώς και τα συνολικά δεδομένα επιδόσεων της ROM, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων⁵⁰ και τις ετήσιες εκθέσεις⁵¹ της. Επίσης, συμμετέχει στην κατάρτιση της έκθεσης αξιολόγησης της Επιτροπής βάσει του άρθρου 318, η οποία περιέχει συνόψεις των διαπιστώσεων των στρατηγικών αξιολογήσεων⁵².

49 Για έξι από τις δέκα αξιολογήσεις προγραμμάτων και έξι από τις οκτώ αναλύσεις ROM που εξετάστηκαν.

50 Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013, σ. 117 έως 119 και 150 έως 162, καθώς και παράρτημα 9.

51 Ετήσια έκθεση σχετικά με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την εξωτερική βοήθεια και την εφαρμογή τους το 2012, σ. 166 έως 173.

52 COM(2013) 461 τελικό της 26ης Ιουνίου 2013, Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης βασισμένη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, σ. 22 έως 23.

Παρατηρήσεις

Η διάδοση των αξιολογήσεων των προγραμμάτων είναι ανεπαρκής

61

Οι εκθέσεις αξιολόγησης των προγραμμάτων κατά γενικό κανόνα διανέμονται από τους υπευθύνους διαχείρισης των προγραμμάτων και αποτελούν αντικείμενο συζήτησης μεταξύ αυτών και των άμεσα ενδιαφερόμενων φορέων, δηλαδή ως επί το πλείστον στις γεωγραφικές και θεματικές μονάδες της EuropeAid και τους εταίρους υλοποίησης. Σπανίως διανέμονται στους δικαιούχους και άλλους χορηγούς βοήθειας.

62

Οι αντιπροσωπείες υποχρεούνται να αναφέρουν τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων στις εξαμηνιαίες εκθέσεις διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας προς την EuropeAid. Οι εκθέσεις διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας που εξέτασε το Συνέδριο περιείχαν είτε ελάχιστες είτε καμία πληροφορία σχετικά με τα ανωτέρω. Όσον αφορά τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων τις οποίες διαχειρίζονται οι επιχειρησιακές μονάδες της EuropeAid, δεν υπήρχε ανάλογη υποχρέωση αναφοράς έως το 2012. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της EuropeAid για το 2013⁵³ περιλαμβάνεται σύνοψη για 15 αξιολογήσεις προγραμμάτων, χωρίς, ωστόσο, να προσδιορίζεται σε τι ποσοστό αντιστοιχούν σε σχέση με το σύνολο των αξιολογήσεων που ολοκληρώθηκαν το 2013.

63

Όπως έχει επισημάνει το Συνέδριο⁵⁴, οι εκθέσεις αξιολογήσεων των προγραμμάτων δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν συστηματικά, δεδομένου ότι δεν υφίσταται κεντρική βάση δεδομένων για την καταχώριση των εν λόγω αξιολογήσεων. Αυτό περιορίζει σημαντικά την ικανότητα της EuropeAid, αφενός,

για ανάλυση και διάδοση των εν λόγω πληροφοριών τόσο σε εσωτερικό επίπεδο όσο και σε εξωτερικούς ενδιαφερόμενους και, αφετέρου, για την παροχή μιας βάσης λογοδοσίας.

64

Η EuropeAid έχει δηλώσει την πρόθεσή της για τη δημιουργία ενός νέου εργαλείου ΤΠ για τη διαχείριση, την αποθήκευση και την ανάλυση των ROM και των αξιολογήσεων των προγραμμάτων, το οποίο θα χρησιμεύει ως κεντρικό σημείο αποθήκευσης όλων των εκθέσεων και θα επιτρέπει στους χρήστες να πραγματοποιούν σύνθετες αναζητήσεις και αναλύσεις. Κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου του Συνεδρίου δεν είχε ληφθεί ακόμη η απόφαση ανάπτυξης του τμήματος εφαρμογής για την αξιολόγηση των προγραμμάτων, μολονότι η προσπάθεια στις εκθέσεις αποτελούσε το πλέον κρίσιμο ζήτημα για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων.

53 Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2013, παράρτημα 9: Πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στις αξιολογήσεις.

54 Ειδική έκθεση, αριθ. 1/2011, σημείο 60.

65

Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EuropeAid δεν είναι επαρκώς αξιόπιστα.

66

Συνολικά, οι λειτουργίες αξιολόγησης και ROM είναι καλά οργανωμένες, με επαρκώς συνδυασμένες κεντρικές και αποκεντρωμένες αρμοδιότητες, με σκοπό να προωθήσουν τη νοοτροπία της αξιολόγησης και να προσδώσουν στην αξιολόγηση εξέχοντα ρόλο στο πλαίσιο της διαδικασίας διαχείρισης της βοήθειας. Ωστόσο, η συνολική επίβλεψη των αξιολογήσεων των προγραμμάτων από την ανώτερη διοίκηση είναι ανεπαρκής. Ελλείπει των κατάλληλων πληροφοριών διαχείρισης σχετικά με τους ανθρώπινους και τους χρηματοοικονομικούς πόρους που χρησιμοποιήθηκαν για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων, η EuropeAid δεν δύναται να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω πόροι είναι οι ενδεδειγμένοι και ότι κατανέμονται αποδοτικά στις διάφορες δραστηριότητες αξιολόγησης.

67

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM δεν διασφαλίζουν επαρκώς την πραγματοποίηση συναφών και αξιόπιστων αξιολογήσεων και διαπιστώσεων ROM. Τα σχέδια αξιολόγησης, τα οποία καταρτίζονται βάσει ανεπαρκώς σαφών κριτηρίων, δεν εγγυώνται την απόδοση προτεραιότητας στις πλέον χρήσιμες για τη λήψη αποφάσεων αξιολογήσεις. Επιπροσθέτως, η έλλειψη παρακολούθησης δεν επιτρέπει στην EuropeAid να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει τις αιτίες συχνών αποκλίσεων από τα εν λόγω σχέδια. Οι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων επιτρέπουν την επιλογή εξωτερικών εμπειρογνομόνων με τις απαιτούμενες δεξιότητες και γνώσεις. Οι διαδικασίες ελέγχου ποιότητας για τις ROM και τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων δεν εφαρμόζονται με συνέπεια στους κόλπους της EuropeAid.

68

Οι διαπιστώσεις των αξιολογήσεων και των ROM δεν αξιοποιούνται στον μέγιστο βαθμό. Δεν υφίστανται κατάλληλοι μηχανισμοί παρακολούθησης της συνέχειας που δίνεται, ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη αξιοποίηση των διαπιστώσεων των αξιολογήσεων και των ROM. Οι διαπιστώσεις των στρατηγικών αξιολογήσεων και των ROM διαδίδονται ευρέως μέσω διαφόρων διαύλων επικοινωνίας σε ευρύ φάσμα εσωτερικών και εξωτερικών ενδιαφερόμενων φορέων. Ωστόσο, η έλλειψη πρόσβασης στις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και η έλλειψη εργαλείων έρευνας συνιστούν εμπόδια για την ορθή ανταλλαγή γνώσεων.

69

Τα συστήματα αξιολόγησης και ROM δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, εξαιτίας της έλλειψης σαφώς προσδιορισμένων στόχων και δεικτών, της περιορισμένης αναλογίας εκ των υστέρων αξιολογήσεων και ROM και των εγγενών περιορισμών της μεθοδολογίας αξιολόγησης που αφορά τη δημοσιονομική στήριξη. Ως εκ τούτου, η ικανότητα της EuropeAid να λογοδοτεί για τις δραστηριότητές της είναι περιορισμένη και οι αναφορές της παρέχουν ελάχιστες ενδείξεις των πραγματικών αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί.

70

Η Επιτροπή και η EuropeAid δρομολόγησαν πρόσφατα πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της ικανότητάς τους όσον αφορά την εκτίμηση και την αναφορά επιτευγμάτων πολιτικής. Οι πρωτοβουλίες αυτές βρίσκονταν σε πολύ πρώιμο στάδιο για να μπορέσει το Συνέδριο να εκτιμήσει κατά πόσον αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα ζητήματα τα οποία παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση.

Σύσταση 1 Αποδοτική χρήση των πόρων για τα συστήματα αξιολόγησης και ROM

Η EuropeAid πρέπει να διατηρεί επαρκείς πληροφορίες διαχείρισης και να διενεργεί εκτιμήσεις αναγκών σε τακτική βάση, προκειμένου να διασφαλίζει ότι η κατανομή των χρηματοοικονομικών και ανθρώπινων πόρων μεταξύ των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και των ROM πραγματοποιείται κατόπιν ενημέρωσης.

Σύσταση 2 Κατάλληλη ιεράρχηση προτεραιοτήτων των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης

Προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι αξιολογήσεις που διενεργούνται αντιπροσωπεύουν τις προτεραιότητές της, η EuropeAid πρέπει:

- να προσδιορίσει σαφή κριτήρια επιλογής για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων σχετικά με τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και να τεκμηριώσει τον τρόπο εφαρμογής τους κατά την κατάρτιση των σχεδίων αξιολογήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη συμπληρωματικότητα με τη ROM.
- να ενισχύσει σημαντικά το σύστημα της που αφορά την παρακολούθηση και την αναφορά της υλοποίησης των σχεδίων αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των λόγων για τις καθυστερήσεις και της περιγραφής των μέτρων που εγκρίνονται για την αντιμετώπισή τους.
- να ενισχύσει τη συνολική επίβλεψη των δραστηριοτήτων της αξιολόγησης των προγραμμάτων.

Σύσταση 3 Έλεγχος ποιότητας

Προκειμένου να διασφαλίσει την ποιότητα των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και των ROM, η EuropeAid πρέπει:

- να επιμένει ώστε οι επιχειρησιακές μονάδες και οι αντιπροσωπείες να εφαρμόζουν τις απαιτήσεις ελέγχου ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων, για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων, της χρήσης ομάδας αναφοράς και της τεκμηρίωσης των διενεργούμενων ελέγχων ποιότητας.
- να ελέγχει σε τακτική βάση την εφαρμογή των εν λόγω ελέγχων.

Σύσταση 4 Επίδειξη των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων

Προκειμένου να ενισχύσει την ικανότητα του συστήματος αξιολόγησης να παρέχει κατάλληλη πληροφόρηση σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, η EuropeAid πρέπει:

- να εφαρμόζει με μεγαλύτερη αυστηρότητα τις κανονιστικές διατάξεις που ορίζουν τη χρήση στόχων SMART και επαληθεύσιμων δεικτών.
- να τροποποιήσει το σύστημα παρακολούθησης προκειμένου να εξακολουθήσει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα κατ' ελάχιστο έως τρία έτη μετά την ολοκλήρωσή τους και
- να αυξήσει σημαντικά τα ποσοστά των εκ των υστέρων αξιολογήσεων των προγραμμάτων.

Σύσταση 5 Παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται και διάδοση των διαπιστώσεων των αξιολογήσεων και των ROM

Προκειμένου να διασφαλίσει τη μέγιστη αξιοποίηση των διαπιστώσεων των αξιολογήσεων και των ROM, η EuropeAid οφείλει:

- να επεκτείνει την περίοδο παρακολούθησης της συνέχειας που δίνεται για τις στρατηγικές αξιολογήσεις
- να δημιουργήσει κεντρική βάση δεδομένων για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων προκειμένου να καταχωρίζονται οι εκθέσεις αξιολογήσεων, τα σχέδια δράσης και η παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται, με λειτουργίες αναζήτησης που διευκολύνουν την ανάλυση.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα III, του οποίου προεδρεύει ο κύριος Karel PINXTEN, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 21ης Οκτωβρίου 2014.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Πρόεδρος

Σύστημα βαθμολόγησης ROM

Η ROM αξιολογεί τις επιδόσεις ενός προγράμματος όσον αφορά πέντε κριτήρια αξιολόγησης (συνάφεια, αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα, προοπτικές αντικτύπου και δυναμική βιωσιμότητα) σύμφωνα με το ακόλουθο σύστημα βαθμολόγησης:

Βαθμολόγηση	Αριθμητική	Ποιοτική	Επεξήγηση βαθμού
A	4	Πολύ καλή	Η κατάσταση θεωρείται πολύ ικανοποιητική, υπερβαίνει κατά πολύ τον μέσο όρο και ενδεχομένως να αποτελέσει σημείο αναφοράς ορθής πρακτικής. Οι συστάσεις εστιάζουν στην ανάγκη υιοθέτησης των εν λόγω ορθών πρακτικών και σε άλλες ενέργειες.
B	3	Καλή	Η κατάσταση θεωρείται ικανοποιητική, αλλά υπάρχει περιθώριο βελτιώσεων. Οι συστάσεις είναι χρήσιμες αλλά όχι αποφασιστικής σημασίας για την ενέργεια.
C	2	Προβλήματα	Υπάρχουν ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν, διαφορετικά οι συνολικές επιδόσεις της ενέργειας μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά. Ωστόσο, οι αναγκαίες βελτιώσεις δεν απαιτούν σημαντική αναθεώρηση της στρατηγικής των ενεργειών.
D	1	Σοβαρές αδυναμίες	Υπάρχουν αδυναμίες οι οποίες είναι τόσο σοβαρές ώστε εάν δεν αντιμετωπιστούν μπορούν να οδηγήσουν σε αποτυχία της ενέργειας. Είναι αναγκαίες σημαντικές προσαρμογές και αναθεώρηση της στρατηγικής.

Στη συνέχεια, κάθε πρόγραμμα ταξινομείται, σύμφωνα με τον αριθμό των Α, Β, Γ και Δ που έλαβε. Υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες στις οποίες μπορεί να ανήκει ένα πρόγραμμα. Η κατηγορία «I» αντιστοιχεί στις πολύ καλές επιδόσεις, η κατηγορία «II» στις καλές επιδόσεις, η κατηγορία «III» υποδεικνύει ότι οι επιδόσεις του προγράμματος παρουσιάζουν προβλήματα και η κατηγορία «IV» υποδεικνύει ότι ένα πρόγραμμα δεν λειτουργεί ομαλά είτε ότι αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες.

Στη συνέχεια, η EuropeAid καθορίζει το ποσοστό των προγραμμάτων στο χαρτοφυλάκιο ROM που ανήκουν σε κάθε κατηγορία. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται για το σύνολο του χαρτοφυλακίου, ανά περιφέρεια και ανά τομέα εντός της περιφέρειας. Τα ανωτέρω αποτελούν τη βάση για την αναφορά της σχετικά με τις επιδόσεις του χαρτοφυλακίου.

Κατάσταση των εγγράφων προγραμματισμού που εξετάστηκαν

Ανά αντικείμενο

- Θεματικό πρόγραμμα για το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους (ENTRP): έγγραφο στρατηγικής και πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα (ΠΕΠ) 2011-2013
- Θεματικό πρόγραμμα για την επισιτιστική ασφάλεια, έγγραφο στρατηγικής και ΠΕΠ 2011-2013
- Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό: Ενδιάμεση αξιολόγηση του εγγράφου στρατηγικής του θεματικού προγράμματος 2007-2013 και του ΠΕΠ 2011-2013

Ανά περιφέρεια

- Έγγραφο περιφερειακής στρατηγικής για την Κεντρική Ασία 2007-2013
- Περιφερειακό ενδεικτικό πρόγραμμα για τη Λατινική Αμερική 2007-2013
- Πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα για την Ασία 2007-2010
- Συνεργασία μεταξύ των χωρών ΑΚΕ στο πλαίσιο του δέκατου ΕΤΑ, ΠΕΠ 2008-2013

Ανά χώρα

- Έγγραφο στρατηγικής ανά χώρα (ΕΣΧ) για το Λάος 2007-2013
- ΕΣΧ για το Μπαγκλαντές 2007-2013
- ΕΣΧ για την Ινδία 2007-2013
- ΕΣΧ/Εθνικό ενδεικτικό πρόγραμμα (ΕΕΠ) για το Μπενίν 2008-2013
- ΕΣΧ/ΕΕΠ για το Τσαντ 2008-2013
- ΕΣΧ/ΕΕΠ για τη Ζάμπια 2008-2013
- ΕΣΧ/ΕΕΠ για την Ουρουγουάη 2007-2013
- ΕΣΧ/ΕΕΠ για τη Βολιβία 2007-2013

Κατάσταση των συμφωνιών χρηματοδότησης που εξετάστηκαν

Χώρα	Αριθμός απόφασης	Τίτλος	(ευρώ) Συνεισφορά ΕΕ
Αφρική			
Μαδαγασκάρη	FED/2012/023-503 (EC)	Amélioration de la Sécurité Alimentaire et Augmentation des Revenus Agricoles (ASARA) (Βελτίωση της επισιτιστικής ασφάλειας και αύξηση των γεωργικών εισοδημάτων)	40 000 000
Ουγκάντα	FED/2013/023-513 (EG)	Small and Medium Agribusiness Development Fund – A Public Private Partnership (Ταμείο ανάπτυξης μικρών και μεσαίων αγροτικών επιχειρήσεων — Σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα)	15 000 000
Αιθιοπία	FED/2011/023-531 (CA)	Capacity development and governance support for scaling up renewable energy services in rural and peri-urban areas of Ethiopia — CfP 129364 Prop 353 (Οικοδόμηση ικανοτήτων και στήριξη της διακυβέρνησης για την αξιοποίηση των υπηρεσιών ανανεώσιμης ενέργειας στις αγροτικές και περιαστικές περιοχές στην Αιθιοπία)	1 176 000
Σομαλία	FED/2012/023-536 (EC)	Support to Democratisation (Στήριξη για τον εκδημοκρατισμό)	14 000 000
Παπούασία-Νέα Γουινέα	FED/2012/023-538 (EG)	Non State Actors (NSAs) Support Programme in Papua New Guinea (Πρόγραμμα στήριξης μη κρατικών φορέων στην Παπούασία-Νέα Γουινέα)	4 538 000
Νιγηρία	FED/2013/023-551 (EG)	Energising Access to Sustainable Energy in Nigeria (EASE) (Ενίσχυση της πρόσβασης στη βιώσιμη ενέργεια στη Νιγηρία)	27 000 000
Κένυα	FED/2012/023-566 (EC)	Standards for Market Access Programme (SMAP) (Πρόγραμμα προτύπων για την πρόσβαση στην αγορά)	12 100 000
Λιβερία	FED/2012/023-568 (EC)	Support to trade facilitation in the customs sector (Στήριξη για τη διευκόλυνση του εμπορίου στον τομέα των τελωνείων)	3 000 000
		8 συμφωνίες χρηματοδότησης ΣΥΝΟΛΟ	116 814 000
Λατινική Αμερική			
Ονδούρα	DCI-ALA/2013/023-720 (EC)	Promoting fair and accessible justice in Honduras (EuroJusticia) (Προώθηση δίκαιης και προσβάσιμης δικαιοσύνης στην Ονδούρα)	27 500 000
Κόστα Ρίκα	DCI-ALA/2010/021-501 (EC)	Comprehensive Strategy to reduce school drop-out rates in public secondary education (Ολοκληρωμένη στρατηγική για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου όσον αφορά τη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση)	8 500 000
Δομινικανή Δημοκρατία	BAN/2012/024-100 (EC)	Banana accompanying measure (BAM) Dominican Republic (Συνοδευτικό μέτρο στον τομέα της μπανάνας στη Δομινικανή Δημοκρατία)	16 340 000
Ουρουγουάη	DCI-ALA/2011/022-498 (EC)	Support for the reform of the Uruguayan penal justice and penitentiary systems for the improvement of the quality of life and social and labour reintegration of prison inmates (Στήριξη για τη μεταρρύθμιση του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης και του σωφρονιστικού συστήματος στην Ουρουγουάη για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την κοινωνική και εργασιακή επανένταξη των κρατουμένων)	5 000 000
		4 συμφωνίες χρηματοδότησης ΣΥΝΟΛΟ	57 340 000
Γειτονία			
Αίγυπτος	ENPI/2012/024-080 (EC)	Emergency Employment Investment Project (Επείγον επενδυτικό έργο για την απασχόληση)	70 000 000
Μαρόκο	ENPI/2012/024-196 (EC)	Programme d'appui à l'Initiative Nationale de Développement Humain (INDH) — phase II (Πρόγραμμα στήριξης προς την εθνική πρωτοβουλία για την ανθρώπινη ανάπτυξη — στάδιο II)	25 000 000
Τυνησία	ENPI/2011/022-772 (EC)	Programme de Modernisation des services (Πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών)	20 000 000
Δυτική όχθη και Λωρίδα της Γάζας	ENPI/2010/022-476 (EC)	PEGASE : Private Sector Development (Ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα)	11 000 000
		4 συμφωνίες χρηματοδότησης ΣΥΝΟΛΟ	126 000 000
Ασία και Ειρηνικός			
Αφγανιστάν	DCI-ASIE/2013/024-844 (EG)	Support to credible and transparent elections (Στήριξη για αξιόπιστες και διαφανείς εκλογές)	15 000 000
Τόνγκα	FED/2013/024-766 (EG)	Technical Cooperation Facility, Good Governance and NSA programme II (Διευκόλυνση τεχνικής συνεργασίας, δεύτερο πρόγραμμα για τη καλή διακυβέρνηση και τους ΜΚΦ)	472 000
Βιετνάμ	DCI-ASIE/2013/024-370 (EG)	EU-HSPSP 2 — EU Health Sector Policy Support Programme phase 2: Towards Equity and Quality of Health Services in Vietnam (Δεύτερο στάδιο του προγράμματος στήριξης της ΕΕ για την πολιτική στον τομέα της υγείας: προς την ισότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας στο Βιετνάμ)	114 000 000
Μπανγκλαντές	DCI-ASIE/2012/022-446 (EC)	Poverty Reduction Through Inclusive and Sustainable Markets (PRISM) (Μείωση της φτώχειας μέσω βιώσιμων αγορών χωρίς αποκλεισμούς)	30 000 000
		4 συμφωνίες χρηματοδότησης ΣΥΝΟΛΟ	159 472 000
		20 συμφωνίες χρηματοδότησης ΣΥΝΟΛΟ	459 626 000

Κατάσταση των αξιολογήσεων που εξετάστηκαν

(ευρώ)

Έτος ¹	Αξιολόγηση προγράμματος ή Στρατηγική αξιολόγηση	Είδος αξιολόγησης	Πρόγραμμα / Θέμα / Χώρα αξιολόγησης	Χρηματοδοτικό μέσο	Συνεισφορά της ΕΕ	Κόστος αξιολόγησης
2012	Στρατηγική	Χώρα	Συνεργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το Νεπάλ — αξιολόγηση σε επίπεδο χώρας (καλυφθείσα περίοδος 2002-2010)	γεωγραφικό και θεματικό πρόγραμμα του ΜΑΣ και ΕΜΔΔΑ	58 000 000	201 711
2011	Στρατηγική	θεματική	Στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα της εκπαίδευσης (καλυφθείσα περίοδος 2000-2007)	γεωγραφικό και θεματικό πρόγραμμα του ΜΑΣ, ΕΤΑ, ΕΜΓΕΣ	1 900 000 000	457 265
2012	Πρόγραμμα	τελική	Επισιτιστική διευκόλυνση — έργα AU-IBAR (LEISOM και VACNADA)	Επισιτιστική διευκόλυνση	2 507 860	131 870
2013	Πρόγραμμα, αλλά παρόμοιο με στρατηγική	τελική	Τελική αξιολόγηση του συνόλου της επισιτιστικής διευκόλυνσης (2009-2012)	Επισιτιστική διευκόλυνση	1 000 000 000	399 720
2013	Πρόγραμμα, αλλά παρόμοιο με στρατηγική	τελική	Τριετές πρόγραμμα δράσης για το Μέσο στήριξης της ειρήνης στην Αφρική για την περίοδο 2011-2013	κυρίως ΕΤΑ	549 345 726	478 022
2012	Πρόγραμμα	ενδιάμεση	Πρόγραμμα «Invest in MED»	ΕΜΓΕΣ Νότος	9 000 000	119 778
2013	Πρόγραμμα	ΕΚ ΤΩΝ υστέρων	«Euromed Μετανάστευση II»	ΕΜΓΕΣ Νότος	4 994 000	148 580
2011	Πρόγραμμα	τελική	Στήριξη για την περιοδική συντήρηση του χαρακτηρισμένου οδικού δικτύου	ΕΤΑ	36 709 425	72 848
2012	Πρόγραμμα	τελική	Πρόγραμμα στήριξης για την αποκέντρωση στο Μπενίν	ΕΤΑ	13 785 026	47 120
2010	Πρόγραμμα	τελική	Erasmus Mundus, Παράθυρο εξωτερικής συνεργασίας για την Ινδία	γεωγραφικό πρόγραμμα του ΜΑΣ	28 600 000	147 745
2014	Πρόγραμμα	τελική	Πρόγραμμα περιφερειακής εταιρικής σχέσης στις περιοχές Chhattisgarh και Rajasthan με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (δημοσιονομική στήριξη) ²	γεωγραφικό πρόγραμμα του ΜΑΣ	158 590 819	1 934 700
2011	Πρόγραμμα	τελική	20 έργα επιλέχθηκαν μεταξύ 100 περιβαλλοντικών έργων στην Ινδία που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ	γεωγραφικό πρόγραμμα του ΜΑΣ	340 000 000	118 008

1 Έτος δημοσίευσης της αξιολόγησης.

2 Η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα στοιχεία από μία αξιολόγηση.

Κατάσταση των ROM που εξετάστηκαν

(ευρώ)

Τίτλος προγράμματος	Χώρα / περιφέρεια / τομέας	Συνεισφορά της ΕΕ	Είδος αξιολόγησης	Ημερομηνία αναφοράς
Food Facility - AU-IBAR projects (LEISOM and VACNADA) (Επισιτιστική διευκόλυνση - έργα AU-IBAR (LEISOM και VACNADA))	Καταπολέμηση της πείνας	2 507 860	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Ιούνιος 2011
FOOD FACILITY (ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ)	Καταπολέμηση της πείνας	1 000 000 000	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Μάιος 2011
Public Administration Capacity Building Facility Libya (Διευκόλυνση για την Οικοδόμηση Ικανοτήτων στον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης στη Λιβύη)	Λιβύη	4 500 000	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Οκτώβριος 2013
PROJECT «Euromed Migration II» (ΕΡΓΟ «Euromed Μετανάστευση II»)	Γειτονία Νότος	4 994 000	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Οκτώβριος 2010
Appui à l'Entretien Périodique du Réseau Routier Classé (Στήριξη για την περιοδική συντήρηση του χαρακτηρισμένου οδικού δικτύου)	Μπενίν	36 709 425	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Νοέμβριος 2008
Programme d'appui à la décentralisation au Bénin (Πρόγραμμα στήριξης για την αποκέντρωση στο Μπενίν)	Μπενίν	13 785 026	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Φεβρουάριος 2012
Programme Société Civile et Culture (Πρόγραμμα Κοινωνία των Πολιτών και Πολιτισμός)	Μπενίν	14 400 000	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Μάιος 2013
Sustainable Textiles for Sustainable Development (Βιώσιμες Υφαντικές Ύλες για Βιώσιμη Ανάπτυξη)	Ινδία	1 672 945	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Ιούλιος 2012
European Business and Technology Centre in India (EBTC) (Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρήσεων και Τεχνολογίας στην Ινδία)	Ινδία	6 586 578	Κατά τη διάρκεια του προγράμματος	Ιούλιος 2012

Κατάσταση των αντιπροσωπειών που απάντησαν στην έρευνα

Χώρα/Αντιπροσωπεία	
ΑΦΡΙΚΗ, ΚΑΡΑΪΒΙΚΗ και ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ
Αγκόλα	Βολιβία
Μποτσουάνα	Χιλή
Μπουρκίνα Φάσο	Ελ Σαλβαδόρ
Μπουρούντι	Ονδούρα
Πράσινο Ακρωτήριο	Νικαράγουα
Κονγκό	Παραγουάη
Τζιμπουτί	Ουρουγουάη
Αιθιοπία	ΓΕΙΤΟΝΙΑ
Μαδαγασκάρη	Αλγερία
Νιγηρία	Αρμενία
Ρουάντα	Αζερμπαϊτζάν
Τόγκο	Λευκορωσία
Δομινικανή Δημοκρατία	Γεωργία
Γουιάνα	Ισραήλ
Νήσοι Σολομώντος (Αντιπρ. Παπουασία-Νέα Γουινέα)	Ιορδανία
ΑΣΙΑ	Λίβανος
Μπανγκλαντές	Μαρόκο
Καμπότζη	Τυνησία
Ινδία	Ουκρανία
Λάος, Ταϊλάνδη	
Νεπάλ	
Πακιστάν	
Φιλιππίνες	
Βιετνάμ	

Απαντήσεις της Επιτροπής

Σύνοψη

II

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα συστήματα για τις στρατηγικές αξιολογήσεις είναι γενικά αξιόπιστα, ακόμη και αν επιδέχονται βελτίωση. Για τις αξιολογήσεις προγραμμάτων και την παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων (ROM), υπάρχουν συστήματα αλλά σε ορισμένες περιόδους δεν λειτουργούν σωστά.

III

Υπάρχουν συστήματα για την επίβλεψη των αξιολογήσεων προγραμμάτων, και λαμβάνονται μέτρα για να γίνουν πιο αποτελεσματικά.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαχείριση των χρηματοδοτήσεων για στρατηγικές αξιολογήσεις και τη ROM είναι καλή και ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης για αξιολογήσεις προγραμμάτων.

Η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων για την αξιολόγηση και τη ROM θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων για την εξωτερική βοήθεια την οποία διαχειρίζεται η EuropeAid.

IV

Τα πορίσματα των αξιολογήσεων της Επιτροπής βασίζονται σε διεθνώς αναγνωρισμένη μεθοδολογία που έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ. Τα σχέδια αξιολόγησης της EuropeAid καταρτίζονται για να ανταποκριθούν στους στόχους της μάθησης και της λογοδοσίας, υλοποιούνται σύμφωνα με κοινές αρχές αξιολόγησης και παρακολουθούνται μέσω τακτικών εσωτερικών εκθέσεων.

Θα δοθεί καθοδήγηση στο προσωπικό για την κατάρτιση σχεδίων για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και τις δραστηριότητες παρακολούθησης, ώστε να διασφαλιστεί η μεταξύ τους συμπληρωματικότητα. Από τον Ιανουάριο του 2015, κατά την επιλογή των σχεδίων που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο ROM, θα λαμβάνεται καλύτερα υπόψη η πρόβλεψη ή όχι αξιολόγησης.

Στις εκθέσεις για τη διαχείριση της εξωτερικής βοήθειας (EAMR) υπάρχει ήδη σύστημα για την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχεδίων αξιολόγησης των προγραμμάτων και η πρόοδος στις στρατηγικές αξιολογήσεις αναφέρεται στους επιτρόπους.

Το σύστημα παρακολούθησης των αξιολογήσεων των προγραμμάτων θα βελτιωθεί και θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε ζητήματα ποιοτικού ελέγχου για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων. Πρέπει επίσης να παρέχεται στους διαχειριστές των σχεδίων καλύτερη καθοδήγηση και βοήθεια μέσω του συστήματος διαχείρισης των πληροφοριών για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων το οποίο βρίσκεται σε στάδιο ανάπτυξης.

Όσον αφορά τις ROM, η Επιτροπή έχει ξεκινήσει μεταρρυθμίσεις που αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά την ποιότητα του συστήματος, και ιδίως της εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας.

V

Υπάρχουν ήδη μηχανισμοί για την παρακολούθηση και τη διάδοση. Για τις ROM, ο υφιστάμενος μηχανισμός βελτιώνεται. Έχει επισημοποιηθεί και δημοσιευτεί η παρακολούθηση των στρατηγικών αξιολογήσεων.

Για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την παρακολούθηση, την εποπτεία και τον έλεγχο, λειτουργίες που θα καλυφθούν από το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών που αναπτύσσεται επί του παρόντος, το οποίο θα παρέχει παράλληλα κατάλληλη πρόσβαση στις αξιολογήσεις του προγράμματος και θα διασφαλίζει τη βελτίωση της διάδοσης.

VI

Οι στόχοι SMART και οι επαληθεύσιμοι δείκτες καθορίζονται στο επίπεδο των εγγράφων πολυετούς προγραμματισμού και σχεδίων.

Η απόφαση για το κατά πόσο θα διεξαχθεί εκ των υστέρων αξιολόγηση συνδέεται με κριτήρια αποδοτικότητας και καταλληλότητας. Ο αριθμός των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, αυτός καθαυτόν, δεν έχει σημασία.

Η Επιτροπή διέκοψε την εκ των υστέρων ROM στο πλαίσιο του αναθεωρημένου συστήματος ROM, καθώς δεν είναι εργαλείο παρακολούθησης και, επιπλέον, δεν θεωρείται κατάλληλο εργαλείο για την αξιολόγηση του αντικτύπου.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχουν εγγενείς περιορισμοί στη μεθοδολογία αξιολόγησης για την παροχή δημοσιονομικής στήριξης.

Εισαγωγή

03

Η τελευταία (τέταρτη) έκθεση δυνάμει του άρθρου 318 εγκρίθηκε στις 26 Ιουνίου 2014. Βασίζεται στην πείρα που αποκτήθηκε από τις προηγούμενες εκδόσεις της έκθεσης και λαμβάνει δεόντως υπόψη τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διατυπώθηκαν στο ψήφισμα του ΕΚ της 26ης Φεβρουαρίου 2014.

09

Το βασικό σύστημα που χρησιμοποιείται από την EuropeAid για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος επιτόπου είναι η εσωτερική παρακολούθηση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και από τις αντιπροσωπίες της ΕΕ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2007 σχετικά με την εσωτερική παρακολούθηση και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη δημοσιονομική στήριξη του 2012. Η ROM είναι επομένως ένα πρόσθετο σύστημα παρακολούθησης των επιδόσεων των προγραμμάτων που εφαρμόζεται από εξωτερικούς συμβούλους όσον αφορά προγράμματα που υλοποιούνται βάσει των λεπτομερειών των σχεδίων.

Παρατηρήσεις

Η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων για την αξιολόγηση και την ROM θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων για την εξωτερική βοήθεια την οποία διαχειρίζεται η EuropeAid.

17

Οι αντιπροσωπίες και οι επιχειρησιακές μονάδες υποβάλλουν ήδη εκθέσεις στη διοίκηση της EuropeAid μέσω του ετήσιου σχεδίου αξιολόγησης που εντάσσεται στο ετήσιο σχέδιο διαχείρισης, και υποβάλλουν

συστηματικά εκθέσεις στις κεντρικές υπηρεσίες τους για την εφαρμογή των σχεδίων αξιολόγησης στις εκθέσεις για τη διαχείριση της εξωτερικής βοήθειας (ΕΔΕΒ). Επί του παρόντος, εκπονούνται οδηγίες και κατευθύνσεις προς το προσωπικό για την προετοιμασία και την εφαρμογή των μελλοντικών σχεδίων παρακολούθησης και αξιολόγησης και για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στα συμπεράσματα και τις συστάσεις των αξιολογήσεων. Επιπλέον, αναπτύσσεται σύστημα διαχείρισης πληροφοριών που θα διευκολύνει τη διαχείριση και την παρακολούθηση των αξιολογήσεων των προγραμμάτων. Το δίκτυο ανταποκριτών αξιολόγησης σε αντιπροσωπίες και λειτουργικές μονάδες, που συγκροτήθηκε το 2013, θα παρέχει πρόσθετη ανατροφοδότηση.

Η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων για την αξιολόγηση και τη ROM θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων για την εξωτερική βοήθεια την οποία διαχειρίζεται η EuropeAid.

19

Το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών που είναι υπό κατασκευή θα παρέχει πιο ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αξιολογήσεων των προγραμμάτων και το κόστος τους.

20

Η παρακολούθηση, η υποβολή εκθέσεων, η ενδιάμεση αξιολόγηση και, γενικότερα, οι δραστηριότητες διαχείρισης των σχεδίων συνδέονται τόσο στενά μεταξύ τους που οποιοσδήποτε επιμερισμός της κατανομής των πόρων μεταξύ τους δεν μπορεί παρά να αποτελέσει εκτίμηση. Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο όσον αφορά τη νέα ROM που θα αποτελέσει εργαλείο για τη στήριξη της συνολικής παρακολούθησης των προγραμμάτων.

21

Η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων για την αξιολόγηση και τη ROM θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων για την εξωτερική βοήθεια την οποία διαχειρίζεται η EuropeAid.

22

Ακόμη και πριν από τη μεταρρύθμιση των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης που συντελείται επί του παρόντος (όπως αναφέρθηκε και από το Συνέδριο), υπήρχε η αρχή ότι πρέπει να αποφεύγονται οι ROM όταν

πρόκειται να διενεργηθεί αξιολόγηση Αυτή η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει επίσης τη θέσπιση κριτηρίων για την επιλογή και τον σχεδιασμό των αξιολογήσεων των προγραμμάτων. Επιπλέον, οι αντιπροσωπείες και οι επιχειρησιακές μονάδες θα έχουν τη νέα υποχρέωση να καταρτίζουν ετήσιο σχέδιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, διασφαλίζοντας τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των επανεξετάσεων ROM και των ενδιάμεσων αξιολογήσεων των προγραμμάτων.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αξιολογήσεις και τα συστήματα ROM της EuropeAid παρέχουν χρήσιμα και αξιόπιστα συμπεράσματα, έστω και αν απαιτούνται βελτιώσεις.

26

Οι οδηγίες και η καθοδήγηση στο προσωπικό όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και τον σχεδιασμό των αξιολογήσεων στο πλαίσιο της προετοιμασίας των σχεδίων παρακολούθησης και αξιολόγησης θα αποτελέσουν μέρος των συνολικών οδηγιών και της καθοδήγησης όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων και της αξιολόγησης. Αυτό το έγγραφο καθοδήγησης θα εκδοθεί πριν από τα τέλη του 2014. Τα κριτήρια επιλογής πρέπει να αντικατοπτρίζονται στις συμφωνίες χρηματοδότησης.

26 α)

Οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις καθίστανται υποχρεωτικές κατά περίπτωση στο στάδιο του σχεδιασμού του προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητές του.

26 β)

Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις καθίστανται υποχρεωτικές κατά περίπτωση στο στάδιο του σχεδιασμού του προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητές του.

Οι αξιολογήσεις παραδίδονται σύμφωνα με τον προγραμματισμό στην πλειονότητα των περιπτώσεων.

27

Έχουν θεσπιστεί συστήματα, αλλά η Επιτροπή αναγνωρίζει την ανάγκη βελτίωσής τους.

28

Εκτός από τις ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό, ολοκληρώθηκαν λιγότερες στρατηγικές αξιολογήσεις απ'

ό,τι είχε προγραμματιστεί λόγω της πολιτικής κατάστασης σε διάφορες χώρες, της αυξανόμενης πολυπλοκότητας των αξιολογήσεων (ιδίως των αξιολογήσεων που διενεργούνται από κοινού με εταίρους και άλλους χορηγούς βοήθειας), καθώς και λόγω των αλλαγών του συμβατικού πλαισίου για τις εν λόγω αξιολογήσεις.

29

Η Επιτροπή επενθυμίζει ότι το ποσοστό εκτέλεσης είναι πάνω από 80 %, που αποτελεί την τιμή αναφοράς της EuropeAid (ΒΔΕ 19 της ΕΔΕΒ).

Οι ΕΔΕΒ θα πρέπει να παρέχουν καλύτερη τεκμηρίωση για τη μη υλοποίηση του προγραμματισμού των αξιολογήσεων προγραμμάτων που θα καθορίζεται από τις αντιπροσωπείες και τις επιχειρησιακές μονάδες στις κεντρικές υπηρεσίες στα προσεχή προγράμματα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

31

Το νέο αναθεωρημένο σύστημα ROM που θεσπίστηκε τον Μάιο του 2014 ως μέρος μιας ευρύτερης μεταρρύθμισης της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων έχει ως πρωταρχικό στόχο τη βελτίωση της επίδοσης και των αποτελεσμάτων της εσωτερικής παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων από τις αντιπροσωπείες και τις επιχειρησιακές μονάδες και τη μείωση της υπερβολικά μεγάλης εξάρτησης από εξωτερικές ROM, σύμφωνα με την ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου αριθ. 1/2011 σχετικά με την αποκέντρωση. Ο κύριος στόχος του νέου συστήματος ROM είναι να στηρίζει την εσωτερική παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων. Η μεθοδολογία επιλογής αντανακλά τις προτεραιότητες αυτές:

- Για τους σκοπούς της εσωτερικής παρακολούθησης, η επιλογή της μεθοδολογίας για τις αξιολογήσεις ROM επικεντρώνεται κυρίως σε σχέδια και προγράμματα για τα οποία οι αντιπροσωπείες και οι επιχειρησιακές μονάδες επισημαίνουν ότι (1) αντιμετωπίζουν προβλήματα, (2) στερούνται τομεακής εμπειρογνομosύνης και (3) δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί επίσκεψη σ' αυτά.
- Για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα, το σύστημα προβλέπει τη στήριξη της υποβολής εκθέσεων αποτελεσμάτων μετά την ολοκλήρωση των σχεδίων, καλύπτοντας όλα τα σχέδια και προγράμματα ύψους άνω των 750 000 ευρώ που ολοκληρώνονται σε ένα δεδομένο έτος, καθώς και τη συνδρομή αντιπροσωπειών και επιχειρησιακών μονάδων στην υποβολή

εκθέσεων για τα αποτελέσματα, μεταξύ άλλων και για τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα, βάσει του μελλοντικού πλαισίου αποτελεσμάτων ανάπτυξης και συνεργασίας της ΕΕ.

Η Επιτροπή θεωρεί συνεπώς ότι το νέο σύστημα, ενσωματώνοντας την επιλογή βάσει κινδύνου για προγράμματα που βρίσκονται σε εξέλιξη και τερματίζοντας παράλληλα τη χρήση της ROM ως δείκτη για τη συνολική μέτρηση των επιδόσεων του χαρτοφυλακίου της, θα ενισχύσει τη χρησιμότητα της ROM, σύμφωνα με τον κύριο στόχο. Ενώ η ROM δεν έχει σχεδιαστεί για τη μέτρηση των συνολικών επιδόσεων του χαρτοφυλακίου βοήθειας της Επιτροπής, η ενίσχυση της εσωτερικής παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις και τα αποτελέσματα και η προγραμματισμένη υποβολή εκθέσεων για τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα βάσει του μελλοντικού πλαισίου αποτελεσμάτων ανάπτυξης και συνεργασίας της ΕΕ προβλέπεται ότι θα συμπεριληφθούν στα εργαλεία που θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να πραγματοποιήσει καλύτερες μετρήσεις των συνολικών επιδόσεων του χαρτοφυλακίου της.

33

Σύμφωνα με τις νέες συμβάσεις ROM που θα υπογραφούν το 2014, όλες οι εκθέσεις και οι λοιπές αποστολές στήριξης προβλέπεται να πραγματοποιηθούν από εμπειρογνώμονες ανώτερης θέσης οι οποίοι θα πρέπει επιπλέον να είναι εμπειρογνώμονες του κλάδου. Εξάλλου, σημαντικός αριθμός εκθέσεων θα πρέπει πράγματι να πραγματοποιηθεί από βασικούς εμπειρογνώμονες με πλήρη απασχόληση, ενώ για τις λοιπές εκθέσεις οι εμπειρογνώμονες θα προσληφθούν σε ad hoc βάση.

36

Η EuropeAid έχει υπογραμμίσει στην πρόσφατη αξιολόγηση πολιτικής τη σημασία που έχει να ακολουθηθούν οι υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη συγκρότηση ομάδων αναφοράς. (Βλ. για υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές: http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation/methodology/guidelines/gba_det_en.htm#01_03 and http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation/methodology/examples/131011-tor-project-evaluations-guidance_en.pdf)

37

Η δημιουργία δικτύου ανταποκριτών αξιολόγησης το 2013 έχει στόχο να ενισχύσει σημαντικά τη λειτουργία αξιολόγησης σε ολόκληρο το σύστημα, μεταξύ άλλων και στις αντιπροσωπείες.

Θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε ζητήματα ποιοτικού ελέγχου για το πρόγραμμα αξιολογήσεων.

38

Μια σειρά μέτρων που θα ληφθούν στο πλαίσιο του αναθεωρημένου συστήματος ROM αναμένεται να αντιμετωπίσουν τις αδυναμίες που χαρακτηρίζουν την παρούσα κατάσταση: η βελτίωση της ποιότητας των εκθέσεων ROM, οι βελτιωμένοι όροι για τη διενέργεια κατάλληλων εσωτερικών ελέγχων ποιότητας από συμβαλλόμενους ROM, η θέσπιση εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας, η απόδοση σημασίας στον προσδιορισμό της παρακολούθησης και η βελτιωμένη συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής του αναθεωρημένου συστήματος ROM. Η κωδικοποίηση της παρακολούθησης που προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στη νέα ενότητα διαχείρισης πληροφοριών ROM αποτελεί ένα άλλο μέτρο που αναμένεται να συμβάλει στον ίδιο στόχο.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αξιολογήσεις και τα συστήματα ROM παρέχουν επαρκή πληροφόρηση για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, έστω και αν απαιτούνται βελτιώσεις.

Για τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Επιτροπή έχει εντείνει τις προσπάθειές της για στόχους SMART και επαληθεύσιμους δείκτες. Τα νέα έγγραφα προγραμματισμού έχουν επανεξεταστεί υπό την έννοια αυτή και έχει ξεκινήσει η θέση σε εφαρμογή αυτών των προσπαθειών σε επίπεδο σχεδίου.

40

Οι στόχοι και δείκτες για περιφερειακά και παγκόσμια θεματικά προγράμματα πρέπει να είναι γενικοί ώστε να καλύπτουν ευρύ φάσμα καταστάσεων. Βλέπε απάντηση στο πλαίσιο 1.

Πλαίσιο 1

Η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί παγκόσμιο θεματικό πρόγραμμα που καλύπτει όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες. Αυτό σημαίνει ότι οι στόχοι σε πολλές περιπτώσεις είναι αρκετά υψηλού επιπέδου ακριβώς για να καλυφθούν πολλές διαφορετικές καταστάσεις.

Ο στόχος που αναφέρεται όσον αφορά το έγγραφο προγραμματισμού 2007-2013 για τη Βολιβία αντιπροσωπεύει μάλλον έναν συνολικό (ή γενικό) στόχο παρά μια σειρά συγκεκριμένων στόχων.

41

Στα προγράμματα που καλύπτουν πολλές χώρες και περιφέρειες, οι στόχοι του προγράμματος καταδεικνύουν τις βασικές προτεραιότητες: οι ειδικοί στόχοι για κάθε υποπρόγραμμα είναι πιο ακριβείς και οι δείκτες πρέπει να είναι μετρήσιμοι.

Πλαίσιο 2

Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι τα παραδείγματα αυτά αφορούν γενικούς στόχους.

Όσον αφορά το πρόγραμμα EuroMed για τη μετανάστευση, οι στόχοι του έχουν αναφερθεί εν μέρει μόνο από το Συνέδριο. Οι πλήρεις στόχοι είναι διαθέσιμοι στην ακόλουθη διεύθυνση: http://www.enpi-info.eu/mainmed.php?id_type=10&id=9

42

Στόχος της μελέτης στην οποία αναφέρεται το Συνέδριο είναι η εξέταση των αξιολογήσεων που σχετίζονται με τα νομικά μέσα της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού (2007-2013). Τα πορίσματα της μελέτης λήφθηκαν υπόψη στην προετοιμασία των μέσων που καλύπτουν το ΠΔΠ 2014-2020.

Οι στρατηγικές αξιολογήσεις εστιάζονται στην αλυσίδα των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και όχι στην εφαρμογή των προγραμμάτων.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 43 έως 45

Η απόφαση για τη διενέργεια εκ των υστέρων αξιολόγησης προγράμματος είναι ζήτημα αποτελεσματικότητας και συνάφειας. Η απόφαση δεν πρέπει να λαμβάνεται μεμονωμένα αλλά σε συνάρτηση με το οικονομικό βάρος και τη στρατηγική σημασία του προγράμματος που πρόκειται να αξιολογηθεί.

46

Στο πλαίσιο του αναθεωρημένου συστήματος ROM, η Επιτροπή διέκοψε την εκ των υστέρων ROM, καθώς δεν αποτελεί εργαλείο παρακολούθησης και δεν θεωρείται κατάλληλο εργαλείο για την αξιολόγηση των επιπτώσεων.

47

Η προσέγγιση της ΕΤΕπ που αναφέρεται από το Συνέδριο είναι ειδική και πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση

με τη φύση των βασιζόμενων σε δάνεια πράξεων που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ. Δεν μπορεί να γίνει σύγκριση με την περίπτωση ενός χορηγού επιχορηγήσεων όπως η ΕΕ για τη χρηματοδότηση βάσει επιχορηγήσεων των προγραμμάτων.

Η υπό εξέλιξη κατάρτιση του πλαισίου αποτελεσμάτων ανάπτυξης και συνεργασίας της ΕΕ, μέσω του οποίου η Επιτροπή στοχεύει να υλοποιήσει μια πρώτη υποβολή έκθεσης το 2015, δεν οδηγεί σε μια τέτοια προσέγγιση.

Η μεθοδολογία για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής στήριξης έχει να παρουσιάσει ισχυρά αποτελέσματα και έχει αναγνωριστεί σε διεθνές επίπεδο.

48

Το έγγραφο που καθορίζει τη μεθοδολογική προσέγγιση για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής στήριξης το οποίο εκπονήθηκε υπό την καθοδήγηση του ΟΟΣΑ/ΕΑΒ παρέχει μια αξιόπιστη προσέγγιση για την αντιμετώπιση της περιπλοκότητας της αξιολόγησης της δημοσιονομικής στήριξης.

49

Η αξιοπιστία της προσέγγισης αναγνωρίζεται από τη διεθνή κοινότητα αξιολόγησης και έχει δημοσιευθεί στον δικτυακό τόπο του ΟΟΣΑ.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν βλέπει τον λόγο να αναφέρει τυχόν περιορισμούς όσον αφορά τη μεθοδολογία της. Μέχρι στιγμής, έχουν ολοκληρωθεί επτά αξιολογήσεις δημοσιονομικής στήριξης, χάρη στις οποίες κατέστη δυνατή η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δημοσιονομικής στήριξης και η διατύπωση συστάσεων για βελτίωση.

Οι αξιολογήσεις αποτελούν εργαλείο για την αξιολόγηση της συνολικής αλυσίδας αποτελεσμάτων, αλλά, όσον αφορά τις υλοποιήσεις και τα άμεσα αποτελέσματα, η εσωτερική παρακολούθηση παρέχει βασικές πληροφορίες και χρησιμοποιείται για να εξασφαλίσει την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα σε ολόκληρο το χαρτοφυλάκιο.

50

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ROM δεν αποτελεί το κατάλληλο μέσο για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη βιωσιμότητα και τις επιπτώσεις και ότι οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις θα πρέπει να αποφασίζονται μόνο κατά περίπτωση.

52

Κατά την προετοιμασία της τελευταίας (τέταρτης) έκδοσης της έκθεσης αξιολόγησης δυνάμει του άρθρου 318, που εγκρίθηκε στις 26 Ιουνίου 2014, η Επιτροπή έλαβε δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του για το 2012.

Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης στις απαντήσεις της στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου στο κεφάλαιο 10 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2012, όπου καθορίζει τη θέση της σχετικά με τις πληροφορίες για τις επιδόσεις στην τρίτη και στις μελλοντικές εκδόσεις της έκθεσης αξιολόγησης δυνάμει του άρθ. 318.

Υφίστανται μηχανισμοί παρακολούθησης, παρότι θα μπορούσαν να βελτιωθούν.

54

Δεδομένης της πολυπλοκότητας των στρατηγικών αξιολογήσεων, είναι δύσκολο να υπάρξουν σαφείς δεσμεύσεις συνδεδεμένες με συστάσεις σε υψηλό επίπεδο. Το 2013 η μονάδα Αξιολόγησης διενήργησε μελέτη για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των στρατηγικών αξιολογήσεων. Σ' αυτή τη βάση, τελεί υπό αναθεώρηση το σύστημα αντίδρασης των διαχειριστών. Σε κάθε περίπτωση, την ευθύνη φέρουν σαφώς οι γεωγραφικές ή θεματικές υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των προγραμμάτων ή των πολιτικών.

55

Η αναθεώρηση του συστήματος αντίδρασης των διαχειριστών θα λαμβάνει υπόψη όχι μόνο το ζήτημα της διάρκειας της περιόδου παρακολούθησης αλλά και άλλα ζητήματα όπως η διαμεσολάβηση όσον αφορά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και η συμμετοχή των διαχειριστών.

56

Η μονάδα Αξιολόγησης γνωρίζει ποιες συστάσεις έχουν γίνει δεκτές. Τα συμπληρωθέντα «fiches contradictoires» αναφέρουν σαφώς κατά πόσον μια δεδομένη σύσταση γίνεται δεκτή, εν μέρει δεκτή ή δεν γίνεται δεκτή. Με βάση τη μελέτη που αναφέρει το Συνέδριο, η Επιτροπή εξέδωσε σχέδιο δράσης για να βελτιωθεί η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των στρατηγικών αξιολογήσεων.

Η Επιτροπή θα λάβει πρόσθετα μέτρα για να βελτιώσει την τεκμηρίωση της παρακολούθησης των αξιολογήσεων προγραμμάτων και των ROM.

57

Όταν κρίνεται σκόπιμο, η παρακολούθηση των αξιολογήσεων των προγραμμάτων περιλαμβάνεται στο τμήμα «Αντληθέντα διδάγματα» των νέων προτάσεων σχεδίων (στάδια προσδιορισμού και διαμόρφωσης νέων σχεδίων).

Στο καθοδηγητικό σημείωμα που συνοδεύει το έντυπο της συγγραφής υποχρεώσεων για τις αξιολογήσεις προγραμμάτων που ενημερώθηκε το 2013, τονίστηκε η ανάγκη τεκμηρίωσης της αντίδρασης των διαχειριστών. Για τη ROM, το αναθεωρημένο σύστημα προβλέπεται να περιλαμβάνει κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ο προσδιορισμός κατάλληλου σχεδίου παρακολούθησης σε επανεξέταση ROM και η σχετική παρακολούθηση του εν λόγω σχεδίου.

Όσον αφορά τις αξιολογήσεις προγραμμάτων, το σημείο αυτό θα ληφθεί υπόψη στην επικείμενη καθοδήγηση, καθώς και στο υπό ανάπτυξη σύστημα διαχείρισης πληροφοριών.

58

Για τη ROM, όπως αναφέρεται στην απάντηση στο σημείο 59, το αναθεωρημένο σύστημα προβλέπεται να περιλαμβάνει κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ο προσδιορισμός κατάλληλου σχεδίου παρακολούθησης σε επανεξέταση ROM και η σχετική παρακολούθησή του εν λόγω σχεδίου.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης ενός συστήματος διαχείρισης πληροφοριών που είναι απαραίτητο για τη βελτίωση της διάδοσης των αξιολογήσεων προγραμμάτων.

60

Θα σταματήσει η συγκέντρωση των δεδομένων επιδόσεων των ROM, στις ΕΕΔ και τις ΕΕ υπό την προηγούμενη μορφή της.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης ενός συστήματος διαχείρισης σχετικών πληροφοριών που είναι απαραίτητο για τη βελτίωση της εν λόγω διάδοσης.

61

Η διάδοση των αξιολογήσεων προγραμμάτων θα βελτιωθεί:

- πρώτον, με τη βελτίωση της πρόσβασης σε τέτοιες αξιολογήσεις, μέσω της σύστασης ενός συστήματος διαχείρισης πληροφοριών.
- δεύτερον, επί της βάσης αυτής, με τη βελτίωση της ανάλυσης των εν λόγω αξιολογήσεων από θεματικές μονάδες και
- τέλος, με τη βελτίωση των επαφών μεταξύ των αντιπροσωπειών και των ενδιαφερόμενων φορέων στο εσωτερικό της χώρας.

Το δίκτυο των ανταποκριτών αξιολόγησης μπορεί εν προκειμένω να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο.

62

Το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών που προβλέπεται να περιλαμβάνει τη βάση δεδομένων για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων θα περιλαμβάνει επίσης τα αντληθέντα διδάγματα.

63

Η Επιτροπή βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης του συστήματος διαχείρισης σχετικών πληροφοριών που είναι απαραίτητο για τη βελτίωση της εν λόγω διάδοσης.

64

Το εργαλείο ΤΠ, που καλύπτει τις αξιολογήσεις τόσο των ROM όσο και των προγραμμάτων, ήταν ήδη υπό κατασκευή κατά τη διενέργεια του ελέγχου.

Κατά το 2014 σημειώθηκε καθυστέρηση στην εξέλιξη αυτή λόγω της συνολικής αναθεώρησης της κατεύθυνσης που πρέπει να ακολουθηθεί όσον αφορά το νέο λειτουργικό σύστημα διαχείρισης πληροφοριών της EuropeAid που πρόκειται να αναπτυχθεί. Τούτο, ωστόσο, δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την ανάγκη ανάπτυξης ενός τέτοιου συστήματος.

Συμπεράσματα και συστάσεις

65

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα συστήματα για τις στρατηγικές αξιολογήσεις είναι γενικά αξιόπιστα, ακόμη και αν επιδέχονται βελτίωση. Για τις αξιολογήσεις προγραμμάτων και την παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων (ROM), υπάρχουν συστήματα, αλλά σε ορισμένες περιοχές δεν λειτουργούν σωστά.

66

Υπάρχουν συστήματα για την επίβλεψη και χρησιμοποίηση των αξιολογήσεων προγραμμάτων, και λαμβάνονται μέτρα για να γίνουν πιο αποτελεσματικά.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαχείριση των χρηματοδοτήσεων για στρατηγικές αξιολογήσεις και τη ROM είναι καλή και ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης για αξιολογήσεις προγραμμάτων.

Η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων για την αξιολόγηση και τη ROM θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων για την εξωτερική βοήθεια την οποία διαχειρίζεται η EuropeAid.

67

Τα πορίσματα των αξιολογήσεων της Επιτροπής βασίζονται σε διεθνώς αναγνωρισμένη μεθοδολογία που έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ. Θα δοθεί καθοδήγηση στο προσωπικό για την κατάρτιση σχεδίων για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και τις δραστηριότητες παρακολούθησης, διασφαλίζοντας τη συμπληρωματικότητα μεταξύ τους.

Στις ΕΔΕΒ υπάρχει ήδη σύστημα για την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχεδίων αξιολόγησης των προγραμμάτων και η πρόοδος στις στρατηγικές αξιολογήσεις αναφέρεται στους επιτρόπους.

Όσον αφορά τις ROM, η Επιτροπή έχει ξεκινήσει μεταρρυθμίσεις που αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά την ποιότητα του συστήματος, και ιδίως της εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας.

68

Υπάρχουν ήδη μηχανισμοί για την παρακολούθηση και τη διάδοση. Για τις ROM, ο υφιστάμενος μηχανισμός βελτιώνεται. Έχει επισημοποιηθεί και δημοσιευτεί η παρακολούθηση των στρατηγικών αξιολογήσεων.

Για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την παρακολούθηση, την εποπτεία και τον έλεγχο, λειτουργίες που θα καλυφθούν από το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών που αναπτύσσεται επί του παρόντος, το οποίο θα παρέχει παράλληλα κατάλληλη πρόσβαση στις αξιολογήσεις του προγράμματος και θα διασφαλίζει τη βελτίωση της διάδοσης.

69

Οι στόχοι SMART και οι επαληθεύσιμοι δείκτες καθορίζονται στο επίπεδο των εγγράφων πολυετούς προγραμματισμού και σχεδίων.

Η απόφαση για το κατά πόσο θα διεξαχθεί εκ των υστέρων αξιολόγηση συνδέεται με κριτήρια αποδοτικότητας και καταλληλότητας. Ο αριθμός των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, αυτός καθαυτός, δεν έχει σημασία.

Η Επιτροπή διέκοψε την εκ των υστέρων ROM στο πλαίσιο του αναθεωρημένου συστήματος ROM, καθώς δεν είναι εργαλείο παρακολούθησης και, επιπλέον, δεν θεωρείται κατάλληλο εργαλείο για την αξιολόγηση του αντικτύπου.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχουν εγγενείς περιορισμοί στη μεθοδολογία αξιολόγησης για την παροχή δημοσιονομικής στήριξης.

70

Η μεταρρύθμιση της αναθεωρημένης ROM που εγκρίθηκε από την EuropeAid τον Μάιο του 2014 έχει ως στόχο όχι μόνο να διασαφηνίσει τις διαφορές μεταξύ ROM και αξιολόγησης, αλλά και να καταστήσει το σύστημα πιο αποτελεσματικό· η μεταρρύθμιση αυτή θα καταστεί λειτουργική μέσω των λεπτομερών οδηγιών που θα σταλούν στο προσωπικό έως το τέλος του 2014. Μετά τη δημοσίευση του εγγράφου αξιολόγησης πολιτικής «Evaluation matters» («Η αξιολόγηση είναι σημαντική»), γεγονός που αντικατοπτρίζει μια σημαντική διαδικασία διαβουλεύσεων και συζητήσεων μεταξύ Οκτωβρίου 2013 και Μαρτίου 2014, οι οδηγίες προς το προσωπικό για τις αρχές, τις αρμοδιότητες και τις διαδικασίες όσον αφορά τις αξιολογήσεις θα επικαιροποιηθούν και θα ενισχυθούν.

Σύσταση 1

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων για την αξιολόγηση και τη ROM θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων για την εξωτερική βοήθεια την οποία διαχειρίζεται η EuropeAid.

Σύσταση 2

— Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Θα δοθεί καθοδήγηση στο προσωπικό για την κατάρτιση σχεδίων για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων και τις δραστηριότητες παρακολούθησης, διασφαλίζοντας τη συμπληρωματικότητα μεταξύ τους. Από τον Ιανουάριο του 2015, κατά την επιλογή των σχεδίων που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο ROM, θα λαμβάνεται καλύτερα υπόψη εάν προβλέπεται ή όχι αξιολόγηση.

— Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Για τα σχέδια αξιολόγησης προγραμμάτων, τούτο θα γίνεται με βάση τις ΕΔΕΒ.

— Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Σύσταση 3

— Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε ζητήματα ποιοτικού ελέγχου για το πρόγραμμα αξιολογήσεων. Πρέπει επίσης να παρέχεται στους διαχειριστές των σχεδίων καλύτερη καθοδήγηση και βοήθεια μέσω του συστήματος διαχείρισης των πληροφοριών για τις αξιολογήσεις των προγραμμάτων το οποίο βρίσκεται σε στάδιο ανάπτυξης.

— Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Το σύστημα παρακολούθησης για την αξιολόγηση των προγραμμάτων θα βελτιωθεί.

Σύσταση 4

- Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και προωθεί τη χρήση στόχων SMART και επαληθεύσιμων δεικτών.
- Η Επιτροπή δεν αποδέχεται την εν λόγω σύσταση, καθώς δεν αποδεικνύεται η σχέση κόστους/οφέλους.
- Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή, εάν προκύψει από περαιτέρω αναλύσεις ότι η αύξηση των εκ των υστέρων αξιολογήσεων είναι αποτελεσματική και χρήσιμη.

Σύσταση 5

- Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Η παράταση της περιόδου παρακολούθησης είναι μία από τις εξεταζόμενες επιλογές σε περίπτωση επανεξέτασης του συστήματος παρακολούθησης.
- Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Η εν λόγω βάση δεδομένων είναι υπό κατασκευή.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/eurodirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές επί πληρωμή:

- μέσω των εμπορικών αντιπροσώπων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm).

Η αξιολόγηση και η παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων (ROM) αποτελούν τμήμα του πλαισίου λογοδοσίας αποτελεσμάτων της EurorpeAid. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα συστήματα αξιολόγησης και ROM της EurorpeAid δεν είναι αρκετά αξιόπιστα. Στο σύνολό τους, οι λειτουργίες αξιολόγησης και ROM είναι καλά οργανωμένες. Ωστόσο, ορισμένες αδυναμίες στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των συστημάτων μειώνουν την ικανότητα αξιολόγησης και αναφοράς της EurorpeAid σχετικά με τα επιτεύγματα πολιτικής της ΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων